DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XXXIX, Nr. 46 — Redakcija: GLenmore 5-7281 — PENKTADIENIS (FRIDAY), BIRŽELIO—JUNE 25 D., 1954 — Administracija: GLenmore 5-7068 — 10 CENTŲ

VICEPREZIDENTAS R. NIXON priėmė lietuvių delegaciją birželio 17 d. Iš kairės į dešinę: Alto sekr. Dr. P. Grigaitis, Vliko pirm. prel. M. Krupavičius, viceprezidentas R. Nixon, Informacijos Centro direk. M. Kižytė ir Alto ižd. M. Vaidyla.

Tarp Ženevos ir Washingtono

Edenas giria Molotovą, peikia Ameriką

Londone, prieš pat išvykstant į Washingtoną Churchilliui ir Edenui parlamente buvo svarstoma užsienių politika. Edenas siūlė sudaryti Azijoje vadinamą Locarno paktą, kuriuo būtų sutartos interesų sritys ir tarpusavio nepuolimas. Toliau gali būti sudarytas pietų Azijos gynimo paktas, kokį turi ir komunistiniai Rusijos, Kinijos ir kiti kraštai.

Savo kalboje Edenas kritikavo Amerikos politiką ir komplimentus dėstė Molotovui, kuris prisidėjęs, kad Ženevoj būtų susitarta.

Valst. sekretoriaus pavaduotojas Bedell Smith, grįžęs iš Ženevos, birželio 23 padarė pranešimą prezidentui ir apie 30. Kongreso narių. Nors padėtis vertinama "labai rimta", ir "pavojinga", bet dar nepraradama vilties, kad Indokinijoje gali būti išgelbėta Laos ir Cambodia, o Vietnamas turės būti padalytas.

Pačioje Ženevoje komunistai duoda daug vilčių Prancūzijos min. Mendes-France. Bet žinom, kad tos viltys turi laimėti laiką, kad galima būtų paskui reikalavimus padidinti.

LIETUVIAI KUNIGAI SIBIRE

Šiais metais sausio mėn. grįžęs iš bolševikų nelaisvės italų kun. t. Armandas Zavatta parvežė žinių ir apie jo sutiktus Sov. Sąjungos darbo vergų stovyklose ir kalėjimuose šiuos lietuvių kunigus: Alfonsą Ažubalį, Juozą Baltramaitį, salezietį Juozą Fraįną, Joną Jatulį, Juozą Krikščiūną, Leonardą Tamašauską ir Juozą Stankūną. Jis taip pat turi žinių apie 30 kitų tautybių dvasininkų. Šiuo metu grįžęs kunigas gyvena Forli mieste Italijoje.

Guatemaloje sukilimas užtruko

Gautemaloje įvykių raida neaiški. Vyriausybė paskelbė, kad jos kariuomenei pasisekę atmušti sukilėlius prie Puerto Barrios ir kitur. Tačiau didesnių kovų nebuvę.

Sukilėlių vadas Castillo Armas korespondentam pareiškė, kad "išlaisvinimo armija" rengiama ilgesnei ar trumpesnei kovai režimui nuversti. Tačiau neslėpė, kad pradžioje sukilėliai turį sunkumų — kariai netreniruoti, jiem permesti trūksta susisiekimo priemonių. Pirmas uždavinys — susiorganizuoti, kad būtų pasiektas laimėjimas.

Sukilimo štabas dabar esąs 6 mylios nuo Honduro sienos.

Diplomatinė kova aštresnė.

nes Guatemala, Nicaragua ir Honduras vienas kitą kaltina. Honduro vyriausybė pareiškė protestą, kad Guatemalos lėktuvas bombardavo Honduro valstybės miestą 21 mylia nuo sienos. Penkios Amerikos valstybės, kurios sudaro tarpamerikinę taikos komisiją, nutarė pasiųsti į Guatemalą stebėtojus, žinoma, jei Guatemala juos įsileis.

KOMUNISTAI ORGANIZUOJA

protestus Pietų Amerikos valstybėse prieš Amerikos kišimąsi į Guatemalos reikalus. Tokis protestas buvo Nicaragujoj surengtas studentų. Urugvajuje sostinėje taip pat studentai apmėtė akmenim Amerikos atstovybę.

ATSISAKE TAIP PAT

Anglijai atsisakius leisti Amerikai patikrinti Anglijos laivus ,ar jais negabenama ginklų Guatemalai, panašius atsakymus davė dabar Olandija, Norvegija, Prancūzija, Danija. Tik vokiečiai sutiko.

INDIJOS PINIGUOČIAI

Indijos Aga Khan veda derybas su "Cunard Line" —nori išnuomoti "Queen Mary", kad galėtų joje vaišinti per 3 savaites savo svečius, įvairių tautų atstovus. Juos nori pasivežioti po Viduržemio jūrą ir vaišes užbaigti Biaritze. Už laivą turėsiąs sumokėti tiek, kaip už porą kelionių per Atlantą.

APSIEISIĄ BE STREIKO

Pittsburghe sudarinėjamos naujos metinės sutartys tarp unijos ir plieno korporacijos. Esą susitarta, kad valandinis atlyginimas bus pakeltas 5-8 centais.

Japonai renka du milijonus parašų protestui prieš atomines ir vandenilio bombas. Protestą siųs JT.

Lawrence K. Rhoads, iš Calls Church, Va., žiūri į mirusio tėvo medalį. Jo tėvas paskutinis žuvo Korėjos kare. Tėvui po mirties buvo pripažintas pasižymėjimo medalis.

ITALIJOJE SKANDALAS: PARLAMENTE ŽMOGŽUDŽIAI

Teismo ieškomus žmogžudžius išrinko liaudies atstovais

Italijos parlamente nuo pat demokratijos grąžinimo "Italijos liaudžiai" atstovauja du komunistai Francesco Moranino ir Silvio Antona.

1952 rudenį kilo skandalas, kai valstybės gynėjas Dr. Nigro kreipėsi į parlamentą, kad atšauktų šitiem dviem atstovam neliečiamybę ir leistų juos patraukti į teismą, nes jie abudu žmogžudžiai. Valstybės gynėjas atskleidė visą jų istoriją...

Moranino ir Ortona vadovavo partizanų 182 brigadai. Jie suėmė jau dvi savaitės po kapituliacijos 51 fašistą, ir 1945 gegužės 12 juos visus nukankino: 11 tiesiog sušaudė, 10 sutraiškino kelio volais; kitus 30 po nežmoniškų kankinimų nugabeno dar ant tilto, kulkosvydžių ir šautuvų ugnimi pribaigė,—kas dar buvo gyvas, ir suvertė į Cavouro kanalą.

Taip elgėsi ne tik su fašistais, bet ir su savaisiais partizanais. Būtent, 1943-44 žiemą du Moranino žinioje esą partizanai, Strassera ir Santucci, ir dar trys jų draugai siūlė pereiti slapta Šveicarijos sieną ir susirišti su amerikiečių slaptąja tarnyba. Moranino bijojo, kad jie susisiekę gali painformuoti amerikiečius apie "vadų" metodus; dėl to Moranino davė jiem palydovą per kalnus į Šveicariją. Pakeliui visi penki buvo nužudyti, bet paskelbta, kad laimingai perėję. Du iš jų buvo palikę žmonas. Kai jos vis įkyriau pradėjo prašyti Moranino žinių iš savo vyrų, jis pasiuntė ir jas į Šveicariją pas vyrus. Jos taip pat buvo nužudytos, o gandas paleistas, kad ir jos laimingai perėjusios sieną.

Parlamentas tuojau leido juos suimti. Tačiau žmogžudžiai pabėgo pas savo draugus per geležinę sieną į Čekoslovakiją.

Pereitais metais birželio 7 rinkimuose jų kandidatūros vėl buvo išstatytos parlamento kandidatų sąrašuose, ir abudu buvo išrinkti į parlamentą. Valstybės gynėjas vėl kreipėsi į parlamentą. Jo teisių komisija prieš savaitę iš naujo panaikino jiem neliečiamybę. Dar nepaaiškėjo, ar žmogžudžiai vėl maus už sienos, ar duosis teisiami.

Istorija rodo ne tik, kokiais žmonėm remiasi komunistinis režimas, bet ir tai, kokia tvarka yra Italijoje, jei leidžiama rinkti į parlamentą teismo ieškomus žmogžudžius.

Protestas

Iš Vokietijos praneša, kad **St. Lozoraitis įteikęs Vokietijos vyriausybei protestą prieš Vliko atstovo priėmimą Bonnoje.**

To protesto tekstas mums nežinomas. Bet pats protesto faktas rodo, kad ankstesnis Lozoračio išsiuntinėtas pranešimas spaudai nebuvo visai teisingas. Ten buvo sakoma, kad jokio Lietuvos atstovo Bonnoje nesą ir kad Lozoraitis paskyręs ryšiam su Vokietijos vyriausybe savo atstovą Dr. Gerutį.

Jeigu tokio atstovo nebūtų buvę, tai Lozoraičiui nebūtų tekę prieš jį dabar protestuoti.

Tačiau jeigu jau Lozoraitis ėmėsi tokio svarbaus diplomatinio žygio kaip protestas svetimai valstybei, tai tikrai sukyla klausimai:

prieš kokį Lietuvos priešą Lozoraitis pakėlė balsą Bonnos vyriausybėje?

kokią Lietuvai žalą padarė Vlikas, skirdamas savo atstovą Bonnoje?

kodėl Lozoraitis nesidomėjo Bonna tol, kol Vliko atstovai nebuvo Bonnoje lankęsi?

ar dabartinis jo protestas reiškia Lietuvos reikalų, ar savo ambicijų gynimą?

ar pinigai iš Lietuvos iždo likučių jam mokami už Lietuvos ir lietuvių vardo oficialų ir formalų diskreditavimą svetimos vyriausybės akyse?

Išsiaiškinus šiuos klausimus, paaiškės, kokiomis formomis ir prieš ką turės pasireikšti visuomenės protestas.

GYVENIMAS TRUPUTĮ BRANGSTA

Darbo statistikos biuras paskelbė, kad gyvenimo minimum per gegužės mėn. truputį pabrango, nes pakilo kainos mėsai, vaisiam ir daržovėm, kavai. Kitiem daiktam kainos liko tos pačios. Uždarbiai liko maždaug tie patys. Gegužės mėn. valandinis vidurkis yra $1,81. Tai rekordas. Tačiau savaitinis atlyginimas $0,50 mažesnis, nes mažiau yra antvalandžių.

Sovietai atgabeno į rytų Vokietiją atomines patrankas, kurios nešančios toliau nei amerikietinės.

AMERIKA ATEINA SU MAŽESNIAIS PLANAIS

Bet ar jiems pritars britai?

Reikia naujos apsigynimo linijos Azijoje

Ženevos konferencijos pradžioje Amerika kalbėjo apie didelį planą, vardu **"bendra akcija"**, prieš komunistų agresiją Indokinijoje. Paskui jį pakeitė mažesniu planu — **"Amerikos intervencija"**, ėjimu be Anglijos. Pastarąjį dabar turi keisti dar mažesnis, kuris surastų naujas apsigynimo linijas Azijoje, praradus Indokinijos žymią dalį. Dėl jų Amerika kalbėsis ir su Churchilliu bei Edenu.

Pentagone buvę apskaityta. kad ginkluotai Amerikos intervencijai Indokinijoje reikėtų 8 divizijų. Bet tų divizijų būtų negirdėti. jei Indokinijos karas iš vietinio pobūdžio karo virstų nauju pasauliniu karu Kinijai metant naujas jėgas. O tokio naujo pasaulinio karo rizika Amerikai šiuo metu nepriimtina. Kariškai jis sunkiai pakeliamas ir vargiai prasmingas, o propagandiškai vienai Amerikai kariauti nesveika. Ypačiai kada net pačios Indokinijos aktyvaus pasipriešinimo, tokio kaip Korėjoje, nėra. Tad Amerikos propagandoje sustiprėjo mintis: kas pats nesigelbsti, nevertas, kad jį kiti gelbėtų.

Įtaka adm. Radfordo, kuris labiau už kitus buvo pritaręs ginkluotai Amerikos intervencijai, Washingtone esanti sumažėjusi.

✶

Susiaurinti saugumo bendruomenę Europoje?

Europos fronte nepavyko lig šiol sudaryti europinio saugumo bendruomenės, kurios branduolys yra laukiamoji Vokietijos kariuomenė, sujungta su kitų tautų kariuomenėm. Atstovų Rūmų užsienių reikalų komisija pritarusi minčiai, kad reikia nutraukti karinę pagalbą valstybėm, kurios neįsijungia į europinę bendruomenę. Tatai taikoma Prancūzijai ir Italijai. Tačiau tas grasinimas didelio įspūdžio nedarė. Gal dėl to, kad tai nebe pirmas grasinimas. Gal ir dėl to, kad grasinimo žodžiai baisesni negu veiksmai. Spauda aiškina, kad jei tas grasinimas bus vykdomas, tai jo pasekmes Prancūzija ir Italija pajus tik apie ateinančių metų antrą pusę. Tada jos, jei norės gauti naujas sumas, dar galės dėtis į bendruomenę. Taigi praktiškai dar jos turinčios metus laiko.

Didesnio įspūdžio gali daryti europinės bendruomenės pakaitalas, kuris buvęs svarstomas Atstovų Rūmų užsienių reikalų komisijoje. Ten buvusi mintis — tenkintis mažesne europine bendruomene: tik tų tautų, kurios patvirtino tos bendruomenės sutartis, vadinasi, Vokietijos, Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo. Tai įgalintų organizuoti jų bendrą kariuomenę, o iš tikrųjų tai įgalintų sudaryti Vokietijos kariuomenę. Šita kariuomenė yra didžiausias baubas ir Prancūzijai ir Rusijai. Iš kitos pusės ji yra didžiausias sąjungininkas Amerikai Europos fronte prieš Sovietus.

Skubinti apsispręsti dėl Vokietijos skubina Ameriką ir pati Vokietija. Ji paskutinėm dienom ėmė reikalauti, kad devyneris metus trukusi okupacija būtų pagaliau baigta. Tokia siauresnio masto bendruomenė būtų kaip tik ženklas, kad Vokietijai grąžinamas suverenumas.

Ir pro šį Europos frontą negalės praeiti Washingtono konferencija, į kurią Churchillis su Edenu atsiveža savo didįjį norą — dar sykį mėginti laimės — tarpininkauti tarp Washingtono ir Maskvos.

PAŠTO ŽENKLAS, išleistas JAV prisiminti 150 metų sukakčiai nuo Lewis ir Clark ekspedicijos.

Su cigarete atropoja į plaučius vėžys

Negeros naujienos rūkantiem! Amerikos draugija kovai su vėžiu paskelbė savo tyrinėjimus apie cigarečių įtaką žmonių mirtingumui.

Buvo apklausinėti 187,766 vyrai tarp 50 ir 70 metų amžiaus. Per 20 mėnesių iš jų mirė 4854. Mirtingumas tų, kurie rūkė, pasirodė 75% didesnis. Tų, kurie surūkydavo per dieną po dėžutę, mirė dvigubai daugiau nei nerūkančių. Cigaretės ypačiai didina plaučių vėžio ligas. Bet jos taip pat atsiliepia labai ir širdžiai.

Pažymėtina. kad nepastebėta didesnio mirtingumo tarp tų, kurie rūkė pypkes ar cigarus. Jaunesnio amžiaus rūkantieji nebuvo tirti.

Paskelbti daviniai yra didelis smūgis tabako pramonei. Jos ekspertai dėl to pareiškė, kad tuos davinius reikia dar toliau tyrinėti ir tikrinti.

Kam iš jų reikia patikrinti protą?

New Yorko žmogžudžio Roche gynėjai pareiškė reikalausią patikrinti savo kliento protą, ar jam galima iš viso bylą kelti.

Žudikas Roche teisme pareiškė, kad jis nekaltas.

Maskvos agentai, ar... popiet?

Vokietijoje kanale prie pat Elbės upės iš Lenkijos laivo iššoko į kanalą su drabužiais žmogus ir priplaukė prie olandų laivo. Ištrauktas iš vandens pasisakė esąs lenkas, jūrininkas Edvard Cur ir paprašė globos. Tuo tarpu priplaukė vokiečių uosto valdybos valtis, ir olandų kapitonas perdavė jos valdininkam pabėgėlį su prašymu, kad perduotų Vokietijos policijai. Vokiečių valtis betgi pasuko tiesiai į lenkų laivą. Tai pastebėjęs bėglys mėgino antru kartu iššokti, bet abudu vokiečių pareigūnai jį laikė sučiupę, iki perdavė lenkam.

Vokiečių pareigūnai jokio raporto savo vyriausybei nepadarė. Tik dabar iškyla aikštėn afera, kai olandas išpasakojo. Turės paaiškėti, ar tie vokiečių pareigūnai yra bolševikų agentai ar jie buvo... popiet.

LIETUVIŲ DELEGACIJA Valstybės Departamente. Iš kairės į dešinę: Alto išd. M. Vaidyla, sekr. Dr. P. Grigaitis, Vliko pirm. prel. M. Krupavičius, Alto narys A. Rudis, Valstybės Sekretoriaus padėjėjas Mr. Merchant, ministeris P. Žadeikis ir Alto pirm. L. Šimutis. Fotograf joj nėra M Kižytės. Kairėje matome dail. Galdiko paveiksla "Rūpintojėlis", kurį delegacija paliko įteikti Valstybės sekretoriui John Foster Dulles.

Paaiškėjo naujas pasaulio nusikaltėlių planas

Spauda

Akių Nr. 8 vienas iš įdomiausių straipsnių yra prof. K. Pakšto, pavadintas "Pasaulio tvarka". Sensacija jis nėra, nes apie panašios praeities "planuotojus", kurių pragariški sumanymai liečia ir Ameriką, puikią knygą buvo paskelbęs britų žurnalistas Douglas Reed, vardu "From Smoke to Smother", Šveicarijoje išleistą vokiškai, vardu "Didysis anonimų planas". Joje autorius parodė, kaip slaptos organizacijos siekia sukurti "vieną pasaulio valstybę" ir ją paimti, žinoma, į tos slaptos organizacijos vadovų rankas, panaikinant tautų ir asmenų laisvę.

Tačiau prof. K. Pakšto straipsnis yra sensacingas nauja tos pačių "anonimų" politikos įrodomąja medžiaga—žemėlapiu, kuriame nužymėtas jų siekiamas pasaulio padalinimas. Tas žemėlapis, gal būt, turi vaizduoti pereinamąjį laikotarpį nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos iki "vienos pasaulio valstybės" įsikūrimo.

Žemėlapis pavadintas **"Post-War New World Map"** as the U.S.A. with the cooperation of the Democracies of Latin America, the British Commonwealth of Nations and the Union of Soviet Socialist Republics, assumes world leadership for the establishment of a **New World Moral Order** for permanent peace, freedom, justice, security and world reconstruction."

Žemėlapis nubraižytas 1941 m. spalių mėn. dar truputį prieš Amerikai įstojant į karą, ir išspausdintas 1942 pradžioje Philadelphijoje. Iš pradžių buvo išspausdintas ir leidėjo adresas, bet paskui jis buvo išbrauktas rašalu. Gausu žemėlapy ištraukų iš prezidento Roosevelto kalbų. Susidaro įspūdis, kad tie, kurie rengė žemėlapį, turėjo išreikšti prezidento valią arba turėjo jam pataikauti, norėdami laimėti jo pritarimą. Žemėlapis buvo slaptas, ir tik dabar jis iškyla aikštėn.

Kuo jis dėmesio vertas?

★

Pagal tą žemėlapį pasaulio veidas pertvarkomas taip, kad **jame nebelieka mažųjų valstybių, o didžiiausios valstybės — Sovietų Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstybės dar padidinamos.**

Prieš karą — sako prof. Pakštas — pasauly buvo apie 70 valstybių, o nauja "moralinė tvarka" palieka jų tik 14. Iš jų tik trys laikomos pasaulio dirigentais.

Pirmoji — Sovietų Sąjunga

Jos ribos praplečiamos ne tiek į rytus, kiek į pietus ir vakarus. Ji gauna Europą iki pat Reino ir iki Šveicarijos bei Olandijos sienų; gauna dar visus Balkanus, išskyrus Graikiją; gauna europinę Turkiją, o kitoj pusėj Tannu-Tuva, pietinį Sachaliną, Kurilų salų dalį.

"Pagal minimą planą rusai būtų gavę apie 230 milijonų naujų vergų... Negaudama Kinijos, bet gaudama labai pramoningą Vokietiją ir Čekiją, su didžiausiais Europos anglies ištekliais ir su milžiniškom Irane žibalo versmėmis, pramoniniu ir kariniu požiūriu Rusija taptų daug galingesnė, negu su atsilikusia Kinija, kuri vėliau vis vien būtų Rusijai tekusi. Strateginė ir politinė Rusijos padėtis Europoje ir Azijoje būtų stačiai ideali, kokios ne visi rusai ir svajoti gali... Didelio karo jai nebetektų ir vesti, nes nebebūtų su kuo ir kariauti. O labiausia dėl to, kad pagal tą planą Amerika pasodinama ant didelio ežio, ir ji nebespėtų spyglių rankioti iš savo šlaunių: ji visa kraujuotų".

Amerikai žemėlapis priskiria

Kanadą, Danijos Grenlandiją, Islandiją, britų Bermudą, ispanų Kanarijas, portugalų Azorus, Madeirą ir Cabo Verde, visų valstybių salas Vakarų Indijoje, Meksiką ir visą centrinę Ameriką, taip pat milžinišką skaičių mažų salelių Ramiajame vandenyne. Amerika savo plotą padidintų apie pustrečio karto, o gyventojų skaičius jos kolonijose ir Amerikoje siektų 240 mil. Tačiau teritorijos jai taip parinktos, kad Amerika iš to turėtų didelių finansinių sunkumų, kitų suirutė, kuria galėtų pasinaudoti Sovietų Sąjunga. Netekusios savo kolonijų Amerikos naudai, Olandija, Belgija, Prancūzija, Portugalija, būtų nepatenkintos ir ieškotų paramos Sovietų Sąjungos pasparnėje.

Trečias didysis — Britanija netenka

visų Afrikos kolonijų, bet jai pasilieka Australija, N. Zelandija, Ceilonas, Gibraltaras; jai atiduodamas iš Prancūzų atimtas Madagaskaras ir beveik visos Olandijos kolonijos Azijoje. Iš 500 milijonų britiškos bendruomenės ji plano susmulkinama iki 135 mil. Ji už tai negalėtų būti dėkinga Amerikai ir jos "vieningo pasaulio" planuotojam, ir ieškotų užtarimo taip pat Sovietų Sąjungoje, iki jai visai patektų.

"Iš mažųjų valstybių tik viena smarkiai praplečiama "Vieningo Pasaulio" statytojų. Ši valstybė 1941 m. pavadinta "Hebrewland" ir jai priskirta visa Palestina ir visa Transjordanija. Tokia teritorija turėtų 117,000 kvadr. kilometrų, o dabartinis Izraelis pajėgė išsikariauti tik 20,850 kv. kilometrų, tad beveik šešis kartus mažiau.

"Dėl trijų Baltijos valstybių vienoje matytoje to paties žemėlapio laidoje pasakyta, kad jos seniau priklausiusios Rusijai ir kad jai atiduotos jos eventualiai susiliesiančios su rusais į vieną tautą. Dabar tas liedinimas ir vykdomas baltiečių krauju ir ašaromis ir neišbaigiamomis kančiomis."

Autorius daro išvadą.

"Vieningo Pasaulio planuotojai Washingtone turėjo didelės įtakos tarp 1941 ir 1947 m. pavasario. Vėliau jų įtaka krito, **kai naiviems galingiems politikams paaiškėjo tikrieji Rusijos planai.** Bet tokių diabolišku planuotojų ir ateity gali atsirasti Amerikoje ir jie gali pasidaryti labai pavojingi laisvajam pasauliui. Jie gali ir vėl pradėti planuoti, kaip geriau įtikus 'pažangiai' Rusijai."

Norvegijos parlamento užsienių reikalų komisija siūlė priimti Vokietiją į NATO, jei nebus sucrganizuota europinė armija.

Italijos buvęs darbo ministeris Dr. A. Colombo, 49 m. gydytojas ir chirurgas, įstojo į kapucinų venuolyną ir nori vykti į misijas Indijoje.

AR GALIMA IŠ AKIŲ NUSTATYTI LIGOS DIAGNOZĘ?

Vokietijoje Hamburgo teisme palinkęs sėdėjo kaltinamasis Emil Stramke. Jis buvo 64 metų amžiaus; jo profesija — homeopatas ir gydytojas, kuris paciento ligą sprendžia iš jo akies. Stramke buvo sunkiai kaltinamas: esą per savo apsileidimą jaunam vaikinui jis leidęs mirti. Prieš trejus metus už tą nusikaltimą jis buvo nubaustas vienerius metus kalėjimo. Dabar jis antru kartu teisme, nes jo gynėjas pateikė naujų liudininkų ir apeliacijos tvarka nori savo ginamąjį išteisinti.

Tai, už ką Stramke buvo nuteistas, įvyko 1949. Stramke ilgai atsisakinėjo gydyti jauną 26 metų vaikiną, vienos sodininkės sūnų. Pagaliau prisiėmė, tačiau tų pačių metų gale vaikinas mirė abiejų plaučių džiova. Gydytojai aiškino, kad laiku susigriebus ir gydant kaip reikiant vaikinas būtų galėjęs pasveikti. Už tai Stramkei buvo skirtas vienerių metų kalėjimas.

Advokatas surado apie 30 liudininkų. Iš jų dabar aiškėjo, kad pacientas jau 1948 sirgo aštria tuberkulioze. Nauji medikai ekspertai priėjo išvadą, kad pacientas 'greičiausiai nebuvo galima išgydyti nei gyvybę jam išgelbėti." Teismas tuo nesitenkino. Buvo sudaryta gydytojų ekspertų komisija, kuri padarė bandymus su Stramke. Ligoninėje jam parodė apie 100 ligonių ir liepė jam nustatyti jų ligų diagnozę. Stramke tai darė tik stebėdamas pacientų akių ragenos lauką.

Šios rūšies gydytojų įsitikinimu, kiekvienos kūno organas turi savo nervą smegenyse, o iš smegenų tas nervas turi savo atitikmenį akies ragenoje. Akies ragena jiem yra lyg lenta, kurioje jie gali išskaityti, kas ir kurioje kūno dalyje yra sveika, kas sutrikę.

Mokslininkai medikai žiūrėjo į tą diagnostikos būdą su nepasitikėjimu. Dar neseniai prieš teismą vienas akių gydytojas buvo paskelbęs: "Žinomų mokslininkų tyrinėjimai visais laikais absoliučiai atmetė akių diagnostiką; nauji tyrinėjimai nereikalingi, jie neverti nė vargo." Dėl to Stramkės šalininkai ir gerbėjai, o jų buvo begalės ir labai dėkingų už jų gydymą, su drebėjimu laukė ekspertų sprendimo. Jie buvo pritrenkti gydytojų ekspertų komisijos pareiškimo teisme. Universiteto profesorius Dr. Schnell teisme paskebė, kad Stramkei skirtame bandyme jis 90% teisingai diagnozę nustatęs, iš anksto nieko apie pacientus nežinodamas, tik pasižiūrėjęs į jų akis.

Stramke buvo išteisintas ir triumfaliai išlydėtas iš teismo salės tų, kurie buvo jo išgydyti ir jautėsi jam dėkingi. Tarp jų buvo ir pats jo advokatas.

Stramke medicinos niekad nestudijavo. Bet jis nieko bendra neturi su tokiu "stebuklingu" gydytoju, kokis buvo Groeningas, spėjęs apie ligas tik savo intuicijos dėka ir nuėjęs paskui į šarlatanus. Stramke priklauso prie tų, kurių gydymas remiasi ilgu gyvenimo ir žmogaus ligos stebėjimu, kuriuo rėmėsi senaisiais laikais ir vadinama liaudies medicina.

VISI JIE IŠMINTINGI

Kiniečių karinė išmintis

Tvirtina, kad dabartinis kom. Kinijos diktatorius mėgstąs skaityti raštus kinų filosofo Sun Wu (prieš Kristų 500 metų), kuris tarp kitko taip patarinėjo:

"...Jei kariuomenės turi dešimt kartų daugiau nei tavo priešas, tai apsupk jį. Tačiau jei turi tik penkis kartus tiek, tai pulk jį. O jeigu turi dar mažiau, tai venk su juo susitikti."

Egipto teisingumas

Egiptietis, kuris pavogė didelius kiekius cigarečių iš anglų sandėlių, teismo buvo išteisintas. Teisėjas paaiškino. kad leidžiama yra apvogti "įsibrovėlius" anglus. Tačiau pavogtąsias cigaretes vagis turi apmuitinti.

Danų atsargumas

Danijos sveikatos ministerija susirūpino, kad ligoninėse naujagimiai nebūtų sukeičiami, tad įsakė seselėm tuojau po gimimo padaryti naujagimio piršto nuospaudą.

Amerikoniškas apsidraudimas

Amerikos filmų ir televizijos artistas Jimmy Durante darbo metu turėjo nelaimę: beskambinant jam pianinu krito pianino dangtis ir nutrenkė jam nosį. Nosis nebuvo sulaužyta, bet keliom savaitėm padaryta "nedarbinga". Už tai gavo draudimo 100,000.

Britiškas bizniškumas

Churchillis turi savo asmeninį butą, kuriame yra 9 miegamieji, trys vonios, trys salionai, sutalpiną apie 300 asmenų. Bet kol Churchillis turi valdišką butą, tai savąjį išnuomojo už apie 500 dol. mėnesiui. Tačiau pasiliko jame vieną kambarį, kuriame gali susidėti paveikslus ir rinkinius.

Moteriška diplomatija

Artistės Marlenos Dietrich duktė pareiškė motinai. kad ji netekės, kol nesulauks dvidešimt penkerių metų. Motina jai patarė: "Tu geriau padarysi, pasiryždama nesusilaukti dvidešimt penkerių metų, kol nesusirasi tinkamo vyro."

GUATEMALOS ...

"Myliu sovietinę valdžią kaip žmoną"

Tai atsitiko dar Leninui valdant. Kai reikėjo valdiškose krautuvėse ką nors vertingesnio nusipirkti, pirmiausia reikėjo užpildyti anketą ir joje išgarbinti komunistų valdžią. Tada svarstė vyresnieji ir nusprendė: duoti ar neduoti leidimą.

Žydeliui Jonkeliui per ketverius komunistinio valdymo metus suplyšo kelnės. Švarkas dar šiaip taip laikėsi, apsiaustą dar galėjo nešioti, bet kelnių — ne! Jonkelis buvo teisingas žydelis, su komunistais nesusidėjo, nesivertė spekuliacija, kitų neapgaudinėjo. Tad jis liko plikas kaip tilvikas.

Galop Jonkelis ryžosi parašyti prašymą kelnėm nusipirkti. Turėjo viltį tokį leidimą gauti, nes toj įstaigoje leidimus išdavinėjo k o m i s a r a s Maušius, jo buvęs draugas.

Įstaigoje jis anketos blanką surašė gana teisingai, kartu ir komunistinei valdžiai norėjo įsiteikti. Kai priėjo klausimą, kaip patinka draugui sovietinė komunistinė valdžia?", Jonkelis net stambiom raidėm užrašė: "Myliu sovietinę valdžią kaip tikrą savo žmoną ir kaip audringą jūrą."

Komisaras tuoj pasišaukė Jonkelį į savo kabinetą.

— Sakyk, Jonkeli, kaip draugas draugui, kaip žydas žydui, — klausė Maušius, — kaip suprasti, ką tu čia parašei. Ar iš tikrųjų taip labai myli savo žmoną?

— Ui, mano žmona sena, negraži ir pikta — atsakė Jonkelis, — bet įsivaizduoju ją kaip gražuolę. Ji yra klastinga ir plepi, bet įsivaizduoju, kad ji labai protinga. Myli ar nemyli, bet gyventi reikia, o persiskirti negaliu, nes ji gali įskųsti valdžiai. Tada neliks manęs gyvųjų tarpe. Nacionalizuodami iš manęs viską atėmė, o ji savo auksinius papuošalus ir auksinius pinigus paslėpė aiškindama, kad tokių daiktų negalima atiduoti gojams, ir iš to, ką ji nuslėpė, mes abu šiaip taip gyvenam, bet dabar ir tai baigiasi.

— Protingą žmoną turi, Jonkeli, — atsakė Maušius, —geriau brangius daiktus nuo gojų paimti, nei jiems aiduoti. Bet sakyk, Jonkeli, ar tu taip jau mėgsti audringą jūrą. Tu joks jūrininkas ir, turbūt, jūra dar niekada neplaukiojai.

— Taigi, prieš trejetą metų plaukiau Juodąja jūra. Net ir dabar negaliu ramiai prisiminti. Jūra buvo audringa, laivą mėtė į šalis, ir vanduo net per viršų ritosi. Mes visi keleiviai sirgom jūros liga, bet nebuvo kur pasidėti, negi šoksi į vandenį.

— Jonkeli, leidimą gausi ir dar parūpinsiu komisaro tarnybą kitam mieste. Matau, kad turi ne gojaus galvą, bet Saliamono. O tavo išmintingoji žmona gal atneš mano žmonai ką nors iš tų "likučių", tai iš mano žmonos irgi gaus ką nors, o aš nuo savęs dar duosiu vienas kelnes. Žinai, prie šitos valdžios ir komisarams visaip būna — su vienom kelnėm rizikinga gyventi. Bet aš, kaip atsargus vyras, turiu net ketverias, tai tau vienas perleisiu.

A.

Simpatiškas, bet...

Londono Daily Mirror dienraštyje dedami politiniai komentarai, po kuriais pasirašo Cassandra. Už šio slapyvardžio slepiasi vienas iš geriausių anglų komentatorių. Nepersenai jis įvertino Amerikos prezidento Eisenhowerio darbus ir nuopelnus.

—Eisenhoweris — rašo—laikosi Harding ir Coolidge linijos ir bus labiausiai nenaudingas Amerikos prezidentas. Į ji tegalime žiūrėti tik kaip į simpatišką reikalų maišytoją. Baltieji Rūmai yra turėję daug keistų gyventojų, bet šis malonus ir mandagus vyras, daug laiko praleidęs Europos jungimo reikalams, pasiliks vienas iš nelaimingiausių aukštos ir žymios pareigos savininkų. Jo prezidentavimas tėra atostogų, golfo, neapsisprendimo, politinio tuštumo mišinys. Jo tipiška gerumo ir saulėta išraiška teįrodo, kad jis tuo pačiu laiku nori įtikti ir vieniems ir kitiems.

Po tokio gražaus įvertinimo, turbūt, anglai paprašys iš Amerikos kelių milijonų paskolos, o Amerikai neliks kito kelio, kaip tik duoti.

SEN. LESTER HUNT, demokratas iš Wyoming, nusižudė Washingtone, senatorių namuose. Jis savo laikė "pažangiu liberalu."

NEDELSDAMAS ĮSIGYK

žymiai papigintus Tėvų Pranciškonų leidinius:

LIETUVOS ARCHYVAS

knyga, vaizduojanti originaliais dokumentais bolševizmo smurtą ir lietuvių kančias. Anksčiau kainavo $3.00, dabar parduodama už $1.50.

J. GAILIAUS,

SUSITIKIMAS

APYSAKA,

155 p.; anksčiau $1.50, dabar nupiginta iki $1.00.

Šią atkarpą su atitinkama suma pasiųsk į

DARBININKAS

680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

(ATKARPA

Malonėkit prisiųsti — Lietuvos Archyvą — Susitikimą

Siunčiu $ ———

Pavardė

Adresas

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

— BY —

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N.Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N.Y.	$6.50	Brooklyn, N.Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kai žmonės žudosi iš nusiminimo

Paskutiniu metu dvi mirtys nebuvo paprastos: meno istoriko Dr. M. Vorobjovo ir senatoriaus Lester Hunt. Pirmasis pasikorė, antrasis nusišovė — abu iš nusiminimo. Dr. M. Vorobjovas baigė gyventi dėl to, kad nematė prasmės toliau dirbti kitokį darbą, negu buvo jam pasiruošęs. Senatorius Lester Hunt dirbo savo darbą, bet buvo priartėjęs prie tos amžiaus ribos, kai senatvės ligos ima žmogų laužti ir darbą tenka nutraukti. Senatorius nutarė tada visai iš gyvenimo pasitraukti. Abiem atvejais pritrūko drąsos prisiimti kančią, kuri nuo žmogaus neatskiriama. Abu taip pat paneigė tiesą, jog žmogus nėra savo gyvybės viešpats. Senatorius, vadinęs save "pažangiu liberalu", atatinkamai ir pasielgė. Nei vienas pavyzdys nėra sektinas, nes šis gyvenimas tėra kova už geresnįjį. Pats žmogus iš tos kovos nesitraukia.

★

Nusiminimas žudo ne tiktai atskirus žmones, bet ir tautas. Antai, Prancūzija, netekusi ryžto spirtis komunistų spaudimui, puolėsi į tokias derybas, kurios ją vieną stato prieš raudonuosius diktatorius. Dar daugiau. Ji savo vidaus gyvenimą ėmė tvarkyti taip, kaip priešas nori: sudarė Mendes vyriausybę tiktai... deryboms, kurių nei pasekmių nei galo niekas negali užmatyti. Per pastaruosius dešimtį metų, rodos, aiškiai patirta, kiek galima su komunistais susišnekėti. Nemato tik tas, kam pristinga drąsos bei ryžto pažiūrėti į priekį bei kovoti, ir griebiasi savižudybės. Tokiu pavojingu keliu suka Prancūzija.

★

Mūsų gyvenime to "nerviško pakrikimo" irgi nestinga. Paskutiniu metu ypač nervai atsileido kai kurių mūsų laikraščių, kurie mielai propaguoja "pažangų liberalizmą." Paklodiniai straipsniai su isterika rašomi apie tai, kad Vlikas prastai padaręs rūpindamasis, kad prie Bonnos vyriausybės būtų Lietuva atstovaujama. Kiek tuose straipsniuose priliejama tulžies, čia neatpasakosi, bet tai rodo, kad "iš didelio rašto jau išeinama iš krašto."

Tokiais "bekraščiais" ir Lietuvos vadavimo akciją žudančiais reikia laikyti ir visus dementavimus bei protestus, išeinančius iš priešingų Vlikui veiksnių. Čia jau nepaisoma, kas Lietuvai vaduoti naudinga ar nenaudinga, bet kas man nepatinka ar nenaudinga. Asmeniškas ar partinis reikalas statomas aukščiau tautos reikalų, nors jos vardu dengiamasi.

★

Visam tam chaose, kuris "nervų pakrikimu" žudo ir atskirus asmenis ir tautas, tegali laimėti tiktai optimizmas pasiryžusiųjų dirbti dar daugiau, nors gyvenimo sąlygos būtų ir labai sunkios. Laimi ne tas, kas nusimena, bet kas tiki ir dirba.

Visi turime būti solidarūs

Bendras vokiečių ir pabaltiečių žygis Bonnoje

Šiemetinis liūdnųjų birželio įvykių minėjimas, suruoštas Tarptautinio Krikščioniškajai Kultūrai Ginti Komiteto, talkinant Baltų Tarybai, laikinojoje Vokietijos sostinėje Bonnoje, parodo vokiečių ir baltų solidarumą. Buvo pirmą kartą tokiu mastu pademonstruotas ne tik baltų tarpusavio vieningumas, bet ir bendras kaimyninių tautų ir visų pavergtųjų likimo bendrumas. Anot Dr. Gerstenmaierio, Vokietijos parlamento užsienio komisijos pirmininko, laikomo būsimuoju Vokietijos užsien. reikalų ministeriu, "varge mes visi turime būti solidarūs". Apeliuodamas į laisvąjį pasaulį jungtis į veiklią solidarumo bendruomenę su visais kenčiančiais nuo bolševikinės priespaudos, išvežtaisiais ir be tėvynės likusiais, šis žymus vokiečių veikėjas savo puikioje kalboje pasisakė už europinę vienybę ir iškėlė, kodėl baltų tautos turi būti visų remiamos ir priklauso Europos tautų bendruomenei vakarietine prasme. Tenka tik pasidžiaugti, jog pačių vokiečių vis daugiau pareiškia savo simpatijas pavergtiesiems baltams ir randa reikalo domėtis jų likimu. Kai kurios partijos, kaip pabėgėlių Gesamtdeutscher Block BHE net į savo programas įtraukia reikalą kovoti už Pabaltijo kraštų išlaisvinimą. Jiems šia prasme simpatijų pareiškia taip pat didžioji valdžios partija ir CDU. Reikia tikėtis, kad ji yra taip pat ne paskutinioji. Todėl tenka tik pasidžiaugti dar V. Sidzikausko, prof. J. Brazaičio pradėtais, o paskiau Dr. Z. Ivinskio, Dr. P. Karvelio ir kt. pagilintais kontaktais Bonnoje ir kitur, dabar jau duodančiais visai gražių rezultatų, pasireiškusių kad ir tokiu puikiai pavykusiu minėjimu, kaip šiemetinis Bonnoje.

★

Minėjimas buvo pradėtas evangelikų pamaldomis Lutherio vardo bažnyčioje, kurias atlaikė paskutinis latvių evangelikų arkiv. Grinbergs.

Katalikams pamaldas laikė kard. Fringso pavaduotojas, salezietis vysk. Ferche, savo pamoksle nepaprastai šiltai atsiliepdamas apie lietuvius ir jų meilę savajai Marijos žemei.

Vysk. Ferche pažymėjo, kad tą dieną jis siuntė visų susirinkusiųjų maldas Aukščiausiajam, idant Jis padėtų visiems lietuviams išlikti geriems savo krašto patriotams ir kad pažadintų juose tokių talentų, koks buvo Danielius Izraelyje, išbudinęs savo tautą po Egipto tremties. Lietuviams jis specialiai palinkėjo Aukščiausiojo palaimos, kad jie vėl galėtų grįžti į savo tėvų žemę ir lankyti Marijos šventoves. Lietuviai, kalbėjo vysk. Ferche, gali didžiuotis savo tėvyne, gražiuoju savo kraštu. Krikščionies jau yra tokia esmė, kad jis, pamilęs tėvų žemę, niekur kitur jos susirasti negali.

Gražiai praėjo ir **spaudos konferencija,** kur susirinkusiems spaudos atstovams į paklausimus po pagrindinių pranešimų apie baltų juridinę ir dabartinę faktinę padėtį atsakinėjo URT valdytojas Dr. Karvelis ir latvių atstovas prie Vokiečių vyriausybės Bonnoje min. R. Liepinš. Paskiau vokiečių vyriausybės spaudos įstaigoje (Presseamt) buvo suruoštas priėmimas. Drauge **pasisakyta už Vokiečių ir Pabaltijo valstybių bičiulių sąjungos įkūrimą,** nes, anot prof. Loescho, vokiečiai žino kartais daugiau net apie negrus negu apie savo kaimynus. Toji draugija kitų sambūrių pavyzdžiu turės dar daugiau suintensyvinti taip gražiai užmegztus baltų ir

Laiškas iš Vokietijos

vokiečių draugiškumo ryšius. Kaip vokiečių spaudos visa eilė organų, šiltai atsiliepusių apie minimąjį birželio įvykių minėjimą Bonnoje, pažymi, tarp vokiečių pradėtoji plačiaus masto "širdies akcija" (parodyti kuo daugiau širdies...) turi būti išplėsta ir šioms pavergtosioms baltų tautoms.

★

Pagrindinis minėjimas buvo vakare. Jis susidėjo iš iškilmingos dalies ir koncertinės. Į jį atsilankė visa eilė pasižymėjusių vokiečių veikėjų, parlamento narių, dvasininkų, baltų ir jų svečių, taip pat gražaus vokiečių jaunimo. Įnešus lietuvių, latvių ir estų tautines vėliavas, minėjimą pradėjo savo kalba vokiečių parlamento narys **B. Guenther,** iškėlęs minėjimo pobūdį ir baltų tautų kančias komunistinėje vergijoje. Ypač šiltai buvo sutikti JAV prezidento Eisenhowerio. Free Europe pirmininko Shephardsono ir JAV kongreso nario Kersteno, dabar su savo komisija, vykdančio Muencheno baltų ir kitų tautų atstovų, nukentėjusių nuo komunizmo, apklausimus, sveikinimai.

Pagrindinę minėtą kalbą pasakė Dr. Gerstenmaieris.

Meninėje dalyje gražiai pasirodė jau net ir vokiečių publikai ruošiąs koncertus Memingeno lietuvių choras "Darna", vadovaujamas muziko M. Budriūno. Ten, kur aktyvi kolonijos vadovybė (kun. Bunga yra Memingeno skyriaus pirmininkas), ten pasireiškia ir meninės jėgos. Latvių ir estų menininkai savo gražiu pasirinktųjų dalykų atlikimu drauge su lietuviais įrodė, kad baltai yra pasiekę aukštą laipsnį meno srity.

Baigiamajame padėkos žodyje estų min. K. Selters, estų atstovas prie Bonnos vyriausybės, ir Dr. P. Karvelis pažymėjo, kad taika tegali remtis tik visų laisvųjų tautų bendradarbiavimu. Pavergtuosius tėvynėje mūsų tautiečius stiprins jausmas, kad jie nėra pamiršti net ir artimųjų kaimynų, ne tik JAV-bių. Tai dar daugiau didina visų viltį susilaukti greitesnio išlaisvinimo.

★

Prie gražaus paminėjimo ypač daug yra prisidėjusi Tarptautinio Komiteto Krikščioniškajai Kultūrai Ginti vokiečių sekcija, kurios pirmininkas Dr. Ruprechtas savo žodyje nurodė, kodėl **visi Vakarų žmonės, jaučią grėsmę krikščioniškosios kultūros pamatams iš vis besiplečiančio bolševizmo pusės, turi ateiti į pagalbą vienoms iš pirmųjų bolševizmo aukų — baltų tautoms.**

Pats komitetas, kuriam priklauso visa eilė pasižymėjusių vokiečių veikėjų, ne tik ta proga atspaudė gražius plakatus, vaizduojančius religinę padėtį pavergtuose Pabaltijo kraštuose, bet ir išleisdamas ta proga spausdintą aplinkraštį, kuriame įrodinėjama, **kodėl Vakarai, o ir patys vokiečiai turi gerai įsidėmėti Baltijos valstybių įspėjančią pamoką.**

Tai buvo gražus indėlis į baltų akciją už savojo krašto laisvinimą ir laisvės bylos propagavimą. Į minėjimą iš lieutvių buvo nuvykę Vliko VT abu valdytojai (Dr. P. Karvelis ir M. Gelžinis). Vliko narys J. Norkaitis, Balfo pirm. prof. J. B. Končius, sielovada t. Bernatonis, visų tautybių trijų centrų komitetai ir šiaip apsčiai pabaltiečių. Reikia tikėtis, jog ateityje tokie susiartinimo ir vieni kitų reikalų geresnio pažinimo vieši pasirodymai bus dar sėkmingesni. Per minėjimą apsčiai paskleista ir literatūros apie Lietuvą ir jos bylą.

Toliau lietuviškai propagandai maloniu ir sėkmingu metu pačius lietuvius nejaukiai nuteikė paleistas gandas, kad esą S. Lozoraitis pasiuntęs Vokietijos vyriausybei protestą dėl Vliko delegato skyrimo Bonnoje. Anoje pakilioje minėjimo nuotaikoje būtum norėjęs, kad nė tokio gando, ne tik jam pagrindo, nebūtų buvę. **J. M.**

VLIKO ir ALTO ATSTOVAI lankėsi pas kai kuriuos senatorius ir Atstovų Rūmų narius. Atvaizde matome lietuvių delegaciją pas Illinois sen. P. H. Douglas. Iš kairės į dešinę: Dr. P. Grigaitis, M. Kižytė, prel. M. Krupavičius, sen. P. H. Douglas ir M. Vaidyla.

Žalinga klaida

Korektūros klaidų visiems pasitaiko ir, paprastai, jos nedaro didelio malonumo niekam, bet lenkų žurnalo "Trybuna Ludu" redakcijos personalui (10 asmenų) pridarė stambių moralinių ir medžiaginių nuostolių. Rašant apie galimus oro pasikeitimus, vietoj "silpni vėjai iš rytinės direkcijos (krypties), parašė — "silpni vėjai iš rytų direktorių." Varšuvos skaitytojai juokėsi, o redakcijos nariai buvo pasodyti už grotų ir turėjo progos įsitikinti, kad rytinių direktorių vėjai tebesiaučia.

JONAS PETRĖNAS

Kelionė į gyvenimą

NETOLIMŲ DIENŲ PRISIMINIMAI

3

Kaip tos įkyrios marių žuvėdros, sukėsi aplinkui ir neleido surasti tinkamų maldos žodžių. Bet gal Dievas suprato, kad šis jo susimąstymas buvo gražiausia jo malda ir prašymas laiminti pirmąjį žingsnį į kunigystę.

Ne ekspresu, bet paprastu traukinėliu Antanas Rožėnas išriedėjo į Kauną. Jo akys dar kartą apžvelgė mažutę stotelę, namiškius, gimtuosius laukus. Vienas antras smalsesnis kaimynas stovėjo prie traukinėlio ir širdys sakė:

— Pažiūrėsim, kas iš to išeis!

Kauno senamiesty bažnyčių bokštai maldingai kyla į dangų ir lyg pakeltos piligrimų rankos kviečia visus sveikinti Dievo gerumą. Čia Bazilika didžiuojasi garbinga vyskupų praeitimi, čia Jėzuitų bažnyčios rimtis ir mistika vilioja praeivį užeiti ir pasimelsti, čia Nemuno pakrantėje kan. Tumo-Vaižganto puoselėjama Vytauto Didžiojo šventovė žadina religinius - patriotinius jausmus, o visų vidury — Baltoji Gulbė, iškėlusi grakštų kaklą, nardosi dangaus skliaute. Artėjant į Nemuno-Neries santaką, kur abiejų pusių vandenys meiliai sveikinasi ir pasakojasi Lietuvos laukuose girdėtas naujienas, tviska eilės baltų rūmų, kuriuos jungia senos praeities bažnyčia. Tai Kauno Kunigų Seminarija, į kurios oazę 1930-Vytauto Didžiojo metų rudenį pirmą kartą įžengė Antanas Rožėnas ir, kaip sugautas zuikelis, apsidairė aplinkui.

— Tai kunigėlis atvažiavai egzaminų — kažin koks žemaitis pasveikino Antaną negirdėta jam žemaičių tarme.

Tada jis dar nesuprato, jog tai ilgametis seminarijos tarnas Pranciškus, kietas žemaitis, klierikų mylimas "oratorius ir filosofas".

— Gražu kunigėliu būti, tačiau, vyreli, ne visi prie to prisikasa. Aš, dėkui Dievui, jau per 40 metų daug kunigėlių čia sutikau ir išleidau: vieni atvažiuoja, kiti išvažiuoja, — kalbėjo toliau "filosofas" Pranciškus, tik pačiam rektoriui deramu rimtumu ir galybe.

Antanui ypač įsmigo širdin jo žodžiai: "vieni atvažiuoja— kiti išvažiuoja..."

— Ko jie išvažiuoja? Ar gi čia jau taip sunku gyventi? Kodėl jie, nepasiekę tikslo, išvažiuoja?

Šis klausimas, kaip koks kirminėlis, rangėsi jo širdy ir kėlė visokių minčių. Po to Pranciškus palydėjo naująjį kandidatą į didžiuosius seminarijos rūmus, kur netrukus turėjo prasidėti stojamieji egzaminai.

— Dominus Antonius Rožėnas, — švelniu balsu pašaukė profesorius aspirantą lotynų kalbos egzaminuo.

Tas "dominus" Antanas priėjo prie žalia gelumbe apmušto stalo, nusilenkė pagarbiai ir pradėjo lukštenti Cezarį, Ovidijų, Ciceroną, paskum paeksursavo po sintaksę. Netrukus profesorius šyptelėjo ir tarė:

— Satis, Domine, matyt gimnazijoje mokytojas gerokai išmiklino. Sufficit!

Antanas stebėjosi, kaip profesorius kerta lotyniškai, po to apžvelgė suole draugus ir pamąstė:

— Jie visi nori būti kunigais! Tas mažiukas, kur aname suole sėdi, ir jisai galvoja po kelerių metų giedoti Dominus vobiscum! Vyreliai, vyreliai, dievžin, kas iš mūsų išeis....

Pasibaigė egzaminai. Netrukus atėjo inspektorius su dideliu lapu rankoje ir perskaitė priimtuosius į seminariją. Jų eilėje skambėjo ir Antano Rožėno pavardė. Jį net prakaitas išmušė: štai dabar jisai jau tikras klierikas, rimtas kandidatas į kunigus.

Išeidamas iš egzaminų salės, Antanas akimis susidūrė su nepažįstamu draugu, kurs jam į ausį sukuždėjo:

— Tai ką, brolau, patekome į kalėjimą. Pakankins čia mus gerokai!

Antanėliui nepatiko jo žodžiai, jis nieko neatsakė, tik širdy pagalvojo:

— Tu pats čia atėjai. Niekas su policija čia tavęs neatvarė. Galėsi prisidėti prie tų, kurie "išvažiuoja"....

Į pavakarę pradėjo būriais būreliais gužėti į seminariją senesnieji klierikai, jau gerokai pažinę šios įstaigos tvarką, drausmę, dvasią. Jie visi vilko sunkius ryšulius, sutanos pynėsi tarp kojų, čiauškėjo ir pasakojosi vasaros įspūdžius, gi pamatę po kiemą stipinėjančius "frantus" su kelnėmis ir puikiais kaklaraiščiais, pridėdavo:

— Šiemet ir vėl daug privažiavo naujokų!

Antanas Rožėnas smalsiai į visus žiūrėjo, vyresniuosius net su pavydu pro save praleisdavo. Jis girdėjo jų kalbas, juoką, krykštavimus ir širdy patenkintas džiaugėsi:

— Ir čia galima juoktis!

Tačiau kaip greitai šios jo svajonės sudužo! Atėjo dienos, kada ne tik juoktis, bet ir kalbėtis griežčiausiai buvo uždrausta. Čia tai prastas sumanymas! Ir kam galėjo ateiti į galvą mintis užginti kalbėtis? Antanas pamatė vieną antrą klieriką, kaimyninės parapijos pažįstamą, norėtų su jais pasikalbėti, išsipasakoti, o čia klierikai, kaip akmeninės statulos, tyli, vaikšto po sodą ir kažin ką mąsto.

Mąstė ir Rožėnas: apie tėviškės laukus, namiškius, kaimynus, prisiminė gimnaziją, naujuosius mokslo metus, naujus mokytojus. Ir jis norėtų dabar ten būti, lydėti gimnazijos vėliavą į pamaldas, bet — šaukštai jau po pietų: seminarijos varpas dažnai skamba jo ausyse ir kviečia į rekolekcijas.

Ir gimnazijoje prieš Velykas visada būdavo rekolekcijos, tačiau jų nepridėsi prie šitų: ten vieni eina į salę, antri namuose šaškes stumdo, treti atostogas "pasidaro", čia gi visi kaip vienas skuba į salę, po to visi kaip vienas greitai iš jos kūliais išvirsta.

Dabar Antanėliui šiek tiek paaiškėjo, kodėl tarnas Pranciškus pradžioje jam sakė: "čie vieni atvažiuoja, kiti išvažiuoja". Jeigu visą laiką bus toks gyvenimas, neleis kalbėtis ir juoktis, ir jis prisidės prie tų, kurie "išvažiuoja". Nėra čia ko be laiko pavirsti į akmeninę statulą... Tegu sau vaikščios po sodą vieni profesoriai ir rekolekcijų vedėjas.

Antroji rekolekcijų diena buvo smagesnė. Antanui ypač patiko rytą bažnyčioje per mišias, kai visi klierikai giedojo. Jis tada prisiminė mokinių pamaldas gimnazijoje, girdėjo pažįstamo kapeliono balsą, matė tenai savo draugus. Norėtų ir jis su klierikais kartu giedoti, tik tos giesmės tokios svetimos ir negirdėtos. "Ar tik nebus žemaitiškos" — galvojo sau vienas Aukštaitijos bernelis... Bet kai klierikai užtraukė "Marija, Marija", tada ir Rožėnas su savo balseliu įsiterpė į bendrąją giesmę.

Antanėlis norėjo po Mišių dar toliau dėstyti Marijai savo mintis, tačiau nebebuvo laiko: visi klierikai kūliais virto iš bažnyčios, lupo nuo pečių skubėdami kamžas ir traukė į valgyklą, kurią vyresnieji vadino Antanėliui keistu vardu— "refektorius".

Trečioji rekolekcijų diena klierikui Rožėnui vėl nebepatiko. Prie tvarkos ir nuotaikos jis jau buvo daugiau pripratęs, tik jį visą laiką erzino rekolekcijų vedėjo dažnai kartojamas sakinys:

"Bernardai, ko čia atėjai?"

Tie žodžiai tarsi jam pačiam tiesiai dūrė į širdį, sukėlė didelį pulką įvairiausių abejonių, neaiškumų, ir jisai pats pradėjo savęs klausti: "Antanai, ko čia atėjai?"

— Koks keistas ir nereikalingas klausimas! Be reikalo tasai seniukas kunigas jį taip dažnai čia kartoja! Jeigu aš palikau mylimus namiškius, mėlynąją upės juostą, gimtuosius laukus, atvažiavau pagal savo jėgas apsigalvojęs, tat aišku, kad noriu kunigu būti.

(bus daugiau)

Kitą kartą tebūna prie Šešupelės

Kun. V. Demikio 20 metų sukaktis

Birželio 20 d. Fabijono Sarankos bute buvo surengta tremtinio kun. Vytauto Demikio 20 m. kunigystės jubiliejaus paminėjimas. Susirinko keliasdešimts svečių iš Patersono, Newarko, New Yorko, Brooklyno ir kt. Rengėjų vardu minėjimą pradėjo Ant. Rugys, vadovavo A. Masionis. Kleb. kun. J. Kintai atkalbėjus maldą ir visiems palinkus prie stalų į vaišes įslinko du vaikai— Alg. Rugys ir D. Masionytė — ir įteikė jubiliatui 20 rožių ir jaudinančiai pasveikino šeštadieninės mokyklos vardu, kuri dabar ir tebeegzistuoja beveik tik ant kun. Vyt. Demikio pečių.

★

Kun. V. Demikis gimė 1906 m. rugpiūčio 4 d. Liepalotų k., Būblelių v., Kud. Naumiesčio parapijoje, ūkininkų Antano Demikio ir Pranciškos Martišiūtės šeimoje. 1930 metais baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, o 1934 m. biržželo 17 d. Vilkaviškio dvasinę seminariją ir tą dieną su kitais 15 buvo įšventintas į kunigus. Birželio 29 d. jis atlaikė pirmąsias iškilmingas mišias Kud. Naumiesčio bažnyčioje. Paskui vikariavo Pilviškiuos ir Rudaminoje ,kartu dirbdamas ir nelengvą vietos ir apylinkės kaimų mokyklų kapeliono darbą.

1941 m. prel. M. Krupavičiaus rūpesčiu iš didžiulės Kalvarijos parapijos buvo pradėta leisti atžalos - organizuoti dvi naujos parapijos. Vienai jų steigėju — klebonu buvo paskirtas kun. Vyt. Demikis. Kad ir su dideliu vargu, bet netrukus, Kalvarijos - Krosnos paplentėje išdygo medinė laikina bažnytėlė, mūrinė klebonija, o ant kalnelio — pradėjo dygti nauji kapai.

Iš tų laikų kun. V. Demikis prisimena vieną įdomią smulkmeną: du kaimai — Sūsininkai (90 ūkininkų), kur jis pradžioje gyveno ir mišias laikė, ir Kamšai, mažesnis kaimas, kurio ūkininkai aukojo parapijai žemę,—ilgai ir nemaloniai vedė ginčus, katro kaimo vardu turi krikštytis naujoji parapija. Abudu kaimai nenusileido, o kai tik ginčas - nesutarimas, tai ir trobesių statyba beveik sustoja. Ilgai kun. Demikis diplomatiškai vairavo susiginčijusių tarpe, bet sunku buvo sutaikinti, nes nenorėjo vieną katrą pusę per daug užsistoti — troško vienybės. Kartą atvažiavo taikos daryti ir prel. M. Krupavičius. Jis padėjo 1000 markių ant stalo ir pareiškė: "Sutaikint, aukoju parapijai. Bet atkaklūs suvalkiečiai, kuriuos kartais daugiau žavi garbė, o ne pinigas, ir tada nenusileido. Išvažiavus prel. M. Krupavičiui, Kamšai pradėjo siūlyti kompromisą: kapų sklypo aukotojo žmona mokyt. Auštrevičienė, sujaudinta tų nuolatinių ginčų, išdrožė patriotinę kalbą apie Mindaugą, kaip Lietuvos vienintoją, kuris tautą ragino turėti bičių būdą ir gyventi vienybėje, o ne skaldytis, ir pasiūlė parapijai

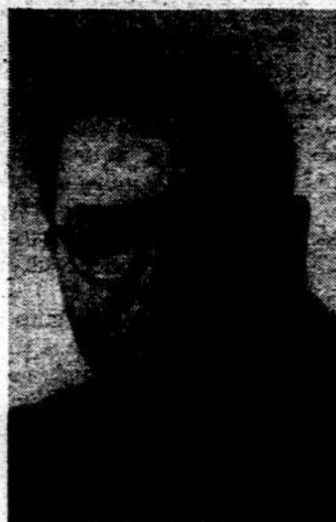

KUN. V. DEMIKIS
Nuotr. V. Maželio

Mindaugo vardą. Nušvito visų veidai, baigėsi broliškas ginčas ir gimė Mindaugų parapija.

Atlikęs, pačius sunkiuosius darbus Mindaugų parapijoje, kun. Vyt. Demikis, jam pačiam prašant, buvo iškeltas arčiau tėviškės — 1943 m. birželio 27 d. buvo paskirtas Valagbūdžio parapijos klebonu, kur ir vėl reikėjo pradėti kurtis, nes ir bažnyčia ir parapijos trobėsiai, išskyrus bažnyčios tarnų namus, karo audros buvo sunaikinti. Iš čia jau teko jam išeiti tremtinio keliu: vokiečiai jį išvarė iš paskutinio parapijos namo ir įsikūrė Vokietijoje, kur Blomberge, Goettingene ir Diepholze vėl organizavo lietuviškas stovyklines parapijas, kūrė ir statė bažnyčias.

1950 m. kovo mėn. savo giminaičių Antano ir Antaninos Mockeliūnų kviečiamas atvyko į Brooklyną. o balandžio 4 d. Paterson, N. J., klebonui kun. J. Kintai prašant ir tarpininkaujant buvo priimtas vietos vyskupo, dabartinio Newarko arkivyskupo J. E. Tomo A. Boland ir paskirtas į šv. Kazimiero parapiją. Čia jis dirba ir iki šiol, kap kleb. kun. J. Kintos padėjėjas. Be tiesioginio darbo ant jo pečių gula ir visuomeninė veikla: jau treti metai jis yra Tremtinių d-jos valdybos narys ir šeštadieninės mokyklos, kuri veikia parapijos namuose, mokytojas ir vadovas .

Praeities prisiminimai kun. Demikį veda ne tik į buvusio sunkaus darbo dirvonus, bet ir paženklinti didelėmis jo draugų ir mokytojų kraujo aukomis: iš 16-kos kartu baigusių kunigų — aštuoni už geležinės uždangos ir jų likimas nežinomas, jo gimnazijos kapelionai — kun. J. Petrika ir kun. Balsys — žiauriai ir budeliškai bolševikų nukankinti Lankeliškių miškelyje, gimnazijos direktorius A. Daniliauskas išvežtas į Sibirą. Vilniaus arkivyskupas Mečislova Reinys, įšventinęs kun. Demikį, mirė Vladimiro kalėjime.

Minėjime jubiliatą susirinkusieji nuoširdžiai sveikino ir įteikė dovanų. Gauta daug sveikinimų raštų. Sveikintojai linkėjo kitą jubiliejų švęsti prie Šešupėlės.

Visiems padėkojo pats kun. V. Demikis, džiaugdamasis, kad jis buvo nepamirštas, bet ir pabrėžė, kad jis ir nenorėjo, kad jį kas gerbtų viešose salėse ar dideliuose viešuose minėjimuose. Žadėjo ir toliau dirbti Bažnyčiai ir Tėvynei. Ta proga padėkojo ir kleb. kun. J. Kintai, kurio dėka jis gali čia darbuotis Dievo ir tautos gerovei.

Minėjimas buvo labai gražus, pasisekė puikiai ir tai yra nuopelnas nenuilstamų jo rengėjų — Fabijono Sarankos, Marijos Šaulienės, E. Kondratavičienės, Ant. Rugio, Slepakovienės, Stankaitienės ir kt.

J. Jiesia

ČEKAI BĖGLIAI, Danichelkos su sūnumi, pabėgę nuo komunistų, priglausti JAV. Padėkos ženklan jie įteikia prez. D. Eisenhoweriui tautiškais drabužiais apvilktą lėlę.

Liublino universitetui 35 metai

Dar nepriklausomos Lenkijos laikias įsteigtas Liubline katalikų universitetas tebesilaiko ligi šiol, nors dabartinė komunistinė Lenkijos vyriausybė jau kelis kartus kesinosi jį uždaryti ar bent pakeisti jo programą. Lenkijos vyskupų ir katalikiškos visuomenės atsparumas dar atlaiko, nes bolševikai to privengia.

Šiemet tas universitetas švenčia 35 metų sukaktį. Jame pradžioje profesoriavo 1944 m. miręs kan. B. Česnys, atvykęs į Liubliną iš Petrapilio, o ligi šiol dirba Kauno vyskupijos kan. Žongalavičius. Universitetas šiuo metu turi 145 profesorius, 1896 studentus ir Religinio Mokslo Institute prie universiteto dar 600 studentų. Vokiečių okupacijos metu universitetas dirbo visai slaptai, bet ir dabar reikia daug ko saugotis nuo bolševikų akių. **Dr. J. J.**

NEPAGRĮSTA BAIMĖ ŽMONES VEDA IŠ PROTO

JUOZAS H. STARIČENKA

— Povilai, prašau važiuoti lėčiau, — maldauja jauna moteris, sėdėdama šalia jauno vyriškio, kuris įsirėžęs spaudžia gazo pedalą, tartum jo koja būtų švininė. — Povilai, prašau...

— Nebijok, brangioji, aš save pažįstu. Nieko blogo neatsitiks nei tau nei man. Tu be reikalo baiminies. Mašina eina gerai, kelias nesuktas, — ramina ją Povilas, didžiai savimi pasitikįs ir tik truputį atleisdamas mašiną posūkiuose.

Staiga pasirodė priekyje kita mašina prie didesnio kiek posūkio. Povilas užgulė stabdžius visu savo svoriu, bet...

— Žiūrėk, Povilai, mašina... aaa!...

Mašina cypdama nučiuožė tiesiu keliu... į griovį. Iš jos liko suplotas geležies laužas, pasriuvęs krauju. Abu jaunųjų balsai amžinai nutilo — ir tos, kuri bijojo, ir to, kuris nieko nebijojo.

Baimė yra pagrįsta, bet reikia žinoti, kur ir kada ko bijoti. Turi būti realus pagrindas. Jaunoji moteris jį turėjo, jaunasis — ne. Ar jų nelaimė ką pamokė? Ne, ji dar labiau įgąsdino, ir jau be pagrindo.

Parvažiuojantieji matė tą ištikusią tragediją. Ar visi savo greitį sulėtino? Deja, nevisi. Kai kuriuos pagavo nerimas, baimė, išgąstis — ir jie dar labiau nukūrė namų linkui. Gal ten, arti namų, kruviname geležies lauže jau guli žmona, vyras, sūnus? Ne, vaikai galėjo ir nuskęsti; dabar vasara. Sūnus tikriausiai koją nulūžo futbolą spirdamas? Jam sviedinys akį išmušė? Žmoną tikriausiai iš darbo atleido?... Skubame namo su baime, o namie — niekur nieko. Viskas ramu, visi sveiki. Įgąsdino anas šiurpus vaizdas, nes esame linkę įsivaizduoti visokias nelaimes, kurios ir mus gali ištikti.

★

Yra žmonių, kurie gula ir kelia su baime, kad kas blogo jiem neatsitiktų, o dieną pragyvena su aimanom, kad vis negerai: vasarą per karštą, žiemą per šaltą; darbas nemalonus, nepelningas, kiti daugiau uždirba, kitiem vis geriau sekasi; vos galą su galu suduri; kas bus, kai tik penkias dienas ar keturias teks dirbti, be antvalandžių?...

Įdomu pastebėti, kad tūkstančiai tokių aimanių, kurie vis baiminasi, labai dažnai savo namuose gyvena, savo automobiliais važinėja, turi ir televizijas ir prabangius baldus — trūkumo jokio nežino, bet kenčia baimę ir ja kartina savo ir savo šeimos gyvenimą.

— Klausyk, Povilai, ar nupirkai Joneliui meškerę? — klausia žmona vyrą, grįžusį iš miesto. — Juk tu žadėjai.

— Ką aš žadėjau? Aš nieko nežadėjau! Ar nematai, kad vos už maistą sumokame? Mašiną taisyti reikia. Meškerės, matai, įsinorėjo!...

Jonelis paleido savo dūdas, o žmona pakėlė balsą:

— Nereikėjo žadėti. Galėjai vaikui ir kokį nieką parnešti— jam būtų užtekę. Meškerę pats pasiūlei,o dabar siunti. Tau vis kiti negeri, o tu pats?...

Ar to šeimos triukšmo reikėjo. Jo tikriausiai nebūtų buvę, jei Povilas, paglostęs Jonelį ir pažadėjęs meškerę nupirkti, nebūtų užsukęs savo "baimės apraminti" išgertuvėn. Ten jį nuvedė sutiktas draugas, nusiskundęs, kad viskas eina prastyn... Vadinasi, eime 'pasiguosti". O iš to namuose jau nebuvo paguodos.

Baimė, kai ji apima plačią visuomenę, virsta panika. Istorijoje yra žinoma daug šiurpių atsitikimų, kai kilusi panika veltui nusinešė daug gyvybių. Pasakojama, kad vienuoliktame amžiuje viename Vokietijos miestelyje, Bavarijoje, žmones įgąsdino žinia, jog pasaulis jau priėjęs savo galą. Žmonės neteko galvos: metė darbus, telkėsi krūvomis, ėmė kelti iš nusiminimo puotas, smagintis, grobti kits kito turtą, nes jis vistiek žus. Ir žuvo. Kažkas padegė miestelį, kuris stipriame vėjuje sugruzdėjo iki paskutinio akmens. Liko sveika tiktai viena kalvė su seneliu kalviu. Atsipeikėję žmonės klausė jo:

— Kaip tu išlikai toks ramus?

— Aš visiems sakiau, kad jūs pametėte tikėjimą ir pasitikėjimą Dievu. Dievas jus ir nubaudė. Kas neklausė bažnyčios varpų, kai jie šaukė maldai, šaukė apsigalvoti ir netikėti gandams, tų jau nebėra. Jie patys save sunaikino.

Baimė mus diena iš dienos naikina, jei neturime stipresnės atramos, jei nepasitikime savimi, savo sveiku protu ir netikime, kad yra už žmogų aukštesnė galia, kuri ir nelaimėse neleidžia jam nusiminti iki pamišimo. (b. d.)

VERKDAMI NERYKITE AŠARŲ — BUS SVEIKIAU

Verkdamas žmogus išlieja savo skausmą ir sielvartą ašaromis, ir ne be reikalo ši žemelė vadinama "ašarų slėniu." Senovės egiptiečių, graikų ir romėnų kapuose randami moliniai maži indeliai, kuriuos priverkdavo mirusiųjų artimieji, o dažnai ir pasamdyti verkikai. Ašaros būdavo palaidojamos kartu su mirusiaisiais, kaip meilės ir prisirišimo ženklas.

Ir mūsų liaudies tautosakoje ir raudose randama graudžių ašarojimų. Regis, ir senovės lietuviai, pritrūkus saviškiams ištekliaus raudoti mirusiųjų, griebdavosi samdyti ašaringus "profesionalus."

Mokslas žiūri į ašaras iš kito kampo. Jis ištyrė, kad ašaras gamina dvi liaukos, esančios akies įdubime. Jos pradeda gaminti ašaras tik po dviejų ar trijų mėnesių kūdikiui gimus. Čia paaiškėja, kodėl naujagimiai "verkia", klykdami be jokių ašarų. Taip pat pastebėta, kad vyrai mažiau verkia.

Kai kas yra linkęs manyti, kad ašaros yra savotiški nuodai, nes 1922 m. buvo jose pastebėtas elementas, lisozima vadinamas, kurio paskirtis yra ginti žmogaus organizmą nuo ligų, ypač nuo meningito. Lisozima pastebėta ir ulcerom sergančiųjų viduriuose. Iš to daroma išvada, kad susilaikyti nuo ašarų, arba verkti "krokodilo" ašaromis ir jas ryti, yra nesveika ir galima susirgti ulcerom. Išvada sustiprinama dar ir tuo faktu, kad moterys keturis kartus daugiau ašarų išlieja už vyrus ir moterų sergančių ta liga pasitaiko keturis kartus mažiau nei vyrų.

Ne be reikalo poetai ašaras dievina, o ir norinčiam būti sveikam — patartina dažnai ir gerai išsiverkti. **M-s**

ŠVENTAISIAIS MARIJOS METAIS
TĖVAI MARIJONAI IR MARIANAPOLIO KOLEGIJOS RĖMĖJAI
ŠKELBIA

LIETUVIŲ DIENĄ

SEKMADIENĮ
LIEPOS-JULY, 4, 1954

— PIKNIKĄ —

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE
THOMPSON, CONN.

- 11:00 valandą iškilmingos šv. Mišios
- Pamokslą sakys kun. dr. K. Matulaitis, MIC.
- Marijos metų religinis paminėjimas
- Šv. Juozapo parap. choras iš Waterbury, Conn.
- Worcesterio Liet. Drum and Bugle Corps
- So. Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė
- Choras - dainos - pasilinksminimai - laimėjimai
- 4:30—8:30 šokiai — gros Bob Zinkus orkestras

ĮĖJIMAS — 25 c. FREE PARKING

Tėvai Marijonai nuoširdžiai kviečia savo rėmėjus ir visus lietuvius dalyvauti šiame milžiniškame parengime

Pakelkite didelį klegesį

Iš vysk. Motiejaus Valančiaus politinių brošiūrų

Prasidėjus spaudos draudimui, vysk. M. Valančius pirmasis stojo į kovą. Jis pats parašė pirmąsias brošiūras, 1867-69 metų laikotarpyje, jas savo lėšomis Tilžėje atspausdino ir, pergabenęs į kraštą, paskleidė žmonėse. O žmonės, palįsti iš baudžiavos ir kovodami dėl naujų ekonominių gėrybių, galėjo pasiduoti rusų valdžiai ir pamiršti savo piliečines pareigas. Tos brošiūros kaip tik ir aiškino paprasčiausia visiems suprantama kalba, kas yra rusai, ko jie Lietuvoje siekia, kaip kratytis rusų brukamų knygų. Kartu net nurodyta, kur galima gauti lietuviškų knygų. Tai buvo savotiška politinė programa, kurios laikėsi iki "Aušros" laikų, kada buvo formuluota nauja tautinė programa.

Tos Valančiaus parašytos knygelės buvo: Brolej katalikaj, Isz Tamsybės wed tiktay kelis Teysybes; Perspieimas; Szniakesis katalika su nekataliku; Litania apie wisus Szwęstus - Muczelninkus; Prajautimas; Wargai Bažniczios Katalikų Lietuwoj ir Žemajcziusi.

Štai kaip Valančius rašo savo politinėse brošiūrose.

IŠ "PRAJAUTIMO"

Klausimas. Kas tai yra maskoliai?

Atsakymas. Yra tai žmonės savo raugu dvokiantys, viršininkai truputį pasiskutę, burliokai barzdoti, it ožiai.

Kl. Ar yra geri maskoliai?

At. Gilioj Maskolijoj sako esant ir gerų žmonių; sako, svečius su džiaugsmu priimant, vaišinant, mylint; bet pas mus atvažiuojantys vos ne visi niekam nedera.

Kl. Ko važiuoja Lietuvon maskoliai?

At. Vyresnybė, šalin pavariusi visus viršininkus katalikus, atsiunčia iš Maskolijos savo žmones. Vienus, kad Lietuvoje kraštą valdytų; kitus, kad jos vaikus mokytų; trečius, kad jos vaikus gadintų, ir ketvirtus, kad katalikus vargintų.

Kl. Atsiųsti maskoliai ar gerai valdo?

At. Reik žinoti, jog maskoliai niekuomet nemyli savo tėvynės; to tik daboja, kad jiems būtų gerai, kad jie pinigų gautų. Jeigu tokie yra tikrajai Maskolijai, ką gi sakyti apie Lietuvą, kurią patys žino esant svetimą? Čia jau bet kas supras, dėl ko maskoliai yra lupikai, dėl ko apdeda perdideliais mokesčiais, kuriais nebeturtingą padarė visą Kauno guberniją; dėl ko gyventojų reikaluose neima nė plunksnos, kolei reikalą turįs neužmokės.

Šioj gadynėj visi viršininkai ima didžias algas; todėl gančiai važinėjas, muša kortomis, gyvena iškilmingai ir geria be galo. Jeigu kas ir dveja tiek jiems mokėtų, nebūtų gana. O tokie žmonės argi gali dailiai kraštą valdyti?

Kl. Kas yra žandarai?

Ats. Žandarai yra tai prasti burliokai ar žydai į kariuomenę paimti, paskirti į žandarus ir pastatyti miesteliuose.

Kl. Kam gi juos viršininkai pastatė?

At. Pastatė, idant dabotų bet kurio žmogaus.

Kl. Ar gerai daboja žandarai?

At. Tiems, kurie juos pastatė, rasi, ir gerai daboja; bet katalikams yra tikra Viešpaties Dievo rykštė; nes nė vienam neleidžia liuosai atsidvėsti, nė vienam, kaip norint, pašnekėti. Lenda visur: į karčiamas, į žmonių, ponų, bajorų namus, pagaliau į bažnyčias. Visur to tykoja, idant kurį žmogų įkąstų. Vos ką paregėjęs, tuojau praneša aukštesniems viršininkams, tie vėl nieko nesiklausdami aptartą deda į kalinę ar uždeda štruopas. Kai kurie žandarai burliokai yra ir geri; bet žandarai žydai į maskolių tikėjimą krikštyti, yra nedoriausi. O tačiau daug jų yra tarp žandarų.

APIE MASKOLIŲ UŽSIMOJIMUS IŠ "KAT. BAŽNYČIOS VARGAI"

Jei maskoliai norėtų iš jūsų atimti "Aukso Altorių", ir kitas maldų knygas, negalėtumėt jų atiduoti. Senuose amžiuose pagonys ieškojo švento rašto knygų; Katalikų Bažnyčia visus žmones, tokias knygas pagonims atidavusius, palaikė atstojusiais nuo tikėjimo.

Mūsų maldos knygos nė trupučiuko nėra priešingos vyresnybei; jeigu tas atima be pinigų, padaro neteisingai, yra paprasti plėšikai. Žandarai knygas užvis iš moteriškių išverže, patys parduoda žmonėms.

Kad vargų su blauriais žandarais neturėtumėt, išeidami iš bažnyčios paslėpkite. Jei bažnyčioje pradėtų grobstyti, pakelkite didį klegesį, nes užpuolė jus Dievo namuose plėšikai.

Jūsų taip pat nelaimingoje gadynėje maskoliai išspausdino Vilniuje lietuviškai maskoliškomis raidėmis: Aukso Altorių, Evangeliją ir kitas knygeles. Bet spausdindami išmetė kai kuriuos katalikų šventuosius ir apleido maldeles už šventąjį Tėvą su vyskupu; žodžiu sakant, pagadino tas knygas tikėjimo daiktuose. Todėl katalikai, nors pažintumėt maskolių raides, vienok niekuomet nepirkite tokių knygų, nei skaitykite, nes galite suklysti tikėjime. Jeigu kuris pirko, tegu sudegina.

Dar maskoliai išspausdino keletą knygelių suvisu maskoliškai, Katalikų tikėjimui būtinai priešingų; antmeta jūsų vaikams, mokyklose esantiems ir liepia skaityti. Jeigu vaikai, namo sugrįždami, parsivežtų, tėvai katalikai turi neskaitydami jas sudeginti. Dabar savo vaikus turi persergėti, idant priversti tokias knygeles skaityti, niekuomet jomis netikėtų ir žinotų esant pilnas melagystės.

Maskoliai spausdina lietuviškai maskolinėmis raidėmis kalendorių. Regėjau jų vieną; pradžioje, rodos, padėtas jūsų vyskupo parašas, tačiau tas kalendorius didžiau pridera maskoliams kaip katalikams. Užvis priduri to kalendoriaus pilni yra daiktų, priešingų katalikų tikėjimui. Tur but, vyskupui pasirašius, pridėti. Todėl katalikai niekuome nė vieno tokio kalendoriaus nepirkite, nei skaitykite.

Nors slaptu mokykite savo vaikus lietuviško rašto iš senųjų jūsų knygų. Tegul kiekvienas vaikas turi knygas, lotyniškomis raidėmis spausdintas. Kad tos būtų ir brangios (Tilžėje pigiai perkamos yra), tačiau pirkite, duokite vaikams ir liepkite iš jų melstis lig gyvos galvos.

KENNEBUNK PORT, Maine, prancūzų vienuolyne prie Atlanto vėl laukiama suvažiuojant daug vaikų vasaros stovyklai, kaip ir kitais metais. Stovykla prasideda liepos 4 d.

MARIJOS STATULA APLANKĖ PHILADELPHIJĄ

Nekalčiausios Marijos Širdies statula, prel. Balkūno pranešimu, turėjo pasiekti birželio 14, bet teatvyko birželio 16, nes dvi dienas nenumatytai užtruko pas seseles domininkones Rosary Shrine vienuolyne (Summit, New Jersey), kur yra tik viena vienuolė lietuvaitė, kuri su kitomis savo vienuolijos seselėmis prašė, kad jų neaplenktų. Seselės domininkonės, pačios padirbdinusios, užkabino ant Marijos statulos rankos gintarinį rožančių.

MARIJOS STATULA nešama į šv. Kazimiero bažnyčią. Statulą lydi kleb. prel. Ig. Valančiūnas.

Philadelphijoje birželio 16 d. 3 val. po piet Marijos statulai pasiekus šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, ją pasitiko draugijų atstovai: Gyvojo Rožančiaus, Maldos Apašt., Švento Vardo, tretininkai, sodalietės, vyčiai. Balfo, ateitininkų veteranų, Liet. Bendruomenės atstovai, LRKS 10 kuopa, Moterų Sąjunga, šv. Kazimiero seserys, mokyklos mokiniai, graduantai ir atvykę svečiai kunigai. Kun. Dr. Mikas Ražaitis, patyręs filmuotojas, stropiai darbavosi traukdamas procesijos ir statulos filmas kaipo dokumentinę medžiagą prisiminimui.

Wharton gatvėje didelį judėjimą sustabdžius, Marijos statula lietuviškomis giesmėmis per visą kvartalą procesijoje lydima ir keturių jaunikaičių nešama, įžengė į šv. Kazimiero bažnyčią, kur buvo atkalbėtas rožančius.

Tris dienas buvo pamaldos bažnyčioje rytais ir vakarais, tarsi per didžiąsias šventes, kurios sutraukė daug žmonių. Jie karštai meldėsi už kenčiančią Lietuvą, išvežtuosius, už tylos bažnyčią ir už pasaulio taiką.

Šios parapijos klebono prel. Ig. Valančiūno pakviestas tris vakarus pamokslus sakė neseniai iš Venecuelos atvykęs salezietis misionierius kun. A. Sabaliauskas, kuris tarp kitko pabrėžė, jog šiluviškė Dievo Motina išgelbėjo Lietuvą nuo protestantizmo, taip Nekalčiausioji Jos Širdis išlaisvins lietuvių tautą iš baisios bedieviškojo komunizmo vergijos ir leis užtekėti krikščioniškosios laisvės išganingajai saulei.

Birželio 19 d. po paskutinių giedotų šv. Mišių Marijos statula gausaus tikinčiųjų būrio buvo palydėta į šv. Andriejaus liet. parapiją Philadelhijoje. Atsisveikinant prie statulos visi maldininkai bažnyčioj garsiai atkalbėjo "Sveika Karalienė" ir išlydint procesija per bažnyčią giedojo "Marija Marija".

Parapietis

ELIZABETH, N. J.

Sesuo Mary Christine, kuri vadovauja parapijos mokyklai, šiemet mini 25 metus, kaip ji įstojo į vienuolyną.

Skautų bendra komunija ir pusryčiai bus birželio 27 d. 9 valandą.

Lietuvos Vyčiai birželio 27 d. prie Lake Suprise, Watchung Mountains, rengia savo pikniką. K. Oškutis, Ona Mitchell, D. Degutis išrinkti delegatais į vyčių seimą, kuris šiemet bus Pittsburghe, Pa. Ten jie pasiūlys kitą metą rengti vyčių kongresą Elizabethe, nes tuomet parapija švęs 60 metų sukaktį. Apskričio vyčių piknikas įvyks rugpiūčio 1 d. St. Michaels piknikų aikštėje Bayonnėje. Gros Joe Thomas orkestras.

W. Senkus

●

Birželio minėjimą rengia Liet. Bendruomenės Apylinkė birželio 27 d. Lietuvių šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 11 bus pamaldos, 12 val. parapijos salėje kalbės Tėvas Tomas Žiūraitis.

Komitetas

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių trėmimų paminėjimas įvyko birželio 19 d. lietuvių salėje. Tai turėjo būti bendras visų trijų Pabaltijo tautų protesto susirinkimas, tačiau estai ir latviai atsiuntė tik savo atstovus, kurie pasirašė protesto rezoliuciją.

Pradžioje paskaityta Maryland valstijos gubernatoriaus ir Baltimorės miesto majoro raštai, kuriais birželio mėn. 15 d. čia buvo paskelbta 'Pabaltijo valstybių diena". Abiejose proklamacijose pasmerkiamas neteisėtas ir neteisingas šių tautų pagrobimas ir žiaurus naikinimas. Gubernatoriaus rašte dar pasakyta: ši diena, Pabaltijo valstybių diena, yra mums visiems priminimas, kad komunizmo tironija yra šventvagystė ir nuodėmingas nusikaltimas prieš Dievą, kuris visus žmones sutvėrė gyventi laisvėje. Priimtoje rezoliucijoje dėkojama Atstovų Rūmams už Pabaltijo Komiteto įsteigimą; pritariama Kersteno komisijos darbo srities išplėtimui į kitų tautų naikinimo tyrinėjimą ir kreipiamasi į JAV prezidentą ir valstybės departamentą, kad į Europos taikos konferencijos dienotvarkę būtų įrašytas Sovietų Rusijos okupacinės kariuomenės pašalinimas iš Pabaltijo krašto.

Pagrindinę kalbą pasakė Martynas Brakas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys. Buvo renkamos tautos laisvinimo reikalams aukos, kurių sumesta $106.00. Čia reikia dar priminti, kad tam pačiam reikalui rinkliavą birželio 13 d. buvo paskelbęs prel. L. Mendelis, ir tuo būdu šv. Alfonso bažnyčioje buvo surinkta $125.00.

Minėjimui vadovavo A. Miceika, Baltimorės liet. draugijų tarybos pirmininkas. Pradėta ir baigta malda. Taip pat pagiedoti tautiniai himnai.

Lietuviškosios šeštadienio mokyklos

mokslo metų pabaigtuvės buvo birželio 20 d. šv. Alfonso parapijos salėje. Mokinių pasirodymas buvo taip organizuotas, kad tėvai ir svečiai pamatytų, kaip šioje mokykloje dirbama ir kokių vaisių pasiekta. Kiekvieno skyriaus mokiniai skaitė iš knygų ir rašto, šakė eilėraščius ir dainavo. Aukštesniojo laipsnio (7 kurso) mokinys V. Dulys skaitė savo rašinį apie mūsų spaudos uždraudimą ir jos atgavimą. Mokyklos vedėjui tarus žodį, mokiniams išdalyti mokslo metų baigimo pažymėjimui.

Šios mokslo metų pabaigtuvės buvo penktos iš eilės. Šiais metais mokėsi 47 mokiniai. Nemiela pasakyt, kad tai tik pusė to skaičiaus tremtinių vaikų, kurie mokosi šv. Alfonso parapijinėje mokykloje. Veikia 4 skyriai pirmojo laipsnio ir du kursai aukštesniojo laipsnio. Iki šiol buvo įprasta į aukštesnį skyrių ar laipsnį kelti visus mokinius. Ateityje nusistatyta kelti į aukštesnį skyrių ar kursą tik tuos mokinius, kurie bus parodę tinkamą pažangumą moksle. Mokykloje dėstė K. Dulys (vedėjas), E. Bogutienė, D. Dulytė, Ig. Kučiauskas ir A. Radžius.

Mokyklos vedėjas K. Dulys, tremtinių bendruomenės atstovas A. Leonas, mokinių tėvų vardu St. Balčiūnas ir A. Radžius reiškė viešą padėką prel. L. Mendeliui, kuris šeštadieniais šiai mokyklai paveda visas šv. Alfonso par. mokyklos patalpas su visomis mokslo priemonėmis. Be šios pagalbos šeštadienio mokykla vargiai galėtų iš viso išsilaikyti. Jie taip pat dėkojo mokytojams už darbą ir džiaugėsi tais tėvais, kurie, nepaisydami suprantamų nepatogumų, savo vaikus siunčia mokytis gimtosios kalbos. Tėvų komitetas, susidedąs iš M. Noreikienės, Jul. Šilgalio ir Vyt. Vaškio, suruošė daiktų loteriją, kurios pelnas paskirtas šios mokyklos reikalams.

Katalikiškojo jaunimo organizacija,

veikianti prie šv. Alfonso parapijos, birželio 20 d. suruošė išvažiavimą į pajūrį. Gražus būrys jaunimo turėjo pusę dienos daug malonaus džiaugsmo.

Jonai ir Petrai

šį sekmadienį, birželio 27 d., ruošia linksmą gegužinę Mikalajūno vasarvietėje. Dalyvauti kviečiami visi.

G. M.

BRIDGEPORT, CONN.

Birželio 13 d. buvo iškilmingai paminėta lietuvių bažnyčioje su šv. Mišiomis birželio baisioji tragedija. Šv. Mišias užprašė vietinis Alto skyrius, atnašavo kun. J. V. Kazlauskas. Per pamaldas giedojo parapijos choras ir solo "Sveika Marija" (Šuberto) Vladas Barius. Taipgi solo giedojo Juozas Batcevičius, vargonais pritariant A. Stanišauskui. Pabaigoje Mišių choras sugiedojo Sasnausko Apsaugok Aukščiausias; iškilmingą pamokslą tai dienai pasakė kun. P. Pranckus. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

O.

IŠ VISUR

● **Dr. Kostas Jurgėla,** Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus viršininkas, birželio 22 atšventė 50 metų sukaktį.

● **Melbourne,** Australijoje, išvykus p. Raulinaitienei į Ameriką, Katalikių Moterų Sąjungos pirmininke išrinkta J. Civinskienė.

● **Kun. P. Vaseris** išrinktas Karaliaus Mindaugo Instituto direktoriumi Melbourne, Australijoje. Pirmuoju Instituto direktoriumi buvo prof. P. V. Raulinaitis.

● **Ateitininkų albumui** dar vis siunčiama įdomios medžiagos. Kaip retenybės bus stud. ateitininkų pirmoji valdyba 1910 m. Maskvoje, 1921 — Muensteryje. Gauta įdomios medžiagos iš Liet. neprk. laikų. Dar trūksta kai kurių korporacijų veiklos nuotraukų.

● **Buenos Aires** Liet. Tautinis Ansamblis "Daina" rengiasi pastatyti latvių veikalą "Siuvėjų dienos Silmačiuose". Veikalas yra ėjęs su pasisekimu Kauno teatre.

● **Rosario** lietuvių kolonijoje, Argentinoje, yra keletas lietuviškų draugijų. Stipriausiai veikia Lietuvių Bendruomenė. Ji dažnai daro susirinkimus ir parengimus. Sena yra Aušros Žvaigždės draugija, bet maža kuo pasižymi, nors turi nuosavybę. Narių skaičius mažas. Gyvojo Rožančiaus draugija, nors kas mėnesį daro susirinkimus, bet narių turi mažokai. Veikia Lietuvių Klubas, subūręs šiek tiek narių, tačiau pas juos lankosi daugiausia slavai.

● **Temperley** Liet. Bendruomenės skyrius svarstė galimumus įkurti lietuvišką savaitgalio mokyklą.

● **Brazilijoje** kun. P. Ragažinsko rūpesčiu kiekvieną penktadienį Radio Nacional tarp 10:30 — 11 v.v. savo programoje "Grande Jornal" skelbs įdomesnes žinias iš lietuvių gyvenimo.

● **Rūta Klimonytė,** Montrealyje gimusi lietuvaitė, yra Hollywoodo aktorė ir balerina, nauja kylanti žvaigždė. Ji vaidina MGM pastatytame filme "Bride for Seven Brothers". Filme jos pavardė rašoma Rūta Klimonis.

● **Dail. J. Bistrickas** Sydnėjuje, Australijoje, sunkiai sužeistas. Važiuojant jam motociklu, užlėkė automobilis.

Rimantas ir Kęstutis Lapinai Montrealyje baigė George Williams kolegiją.

Montrealyje Lojolos kolegiją bakalauro laipsniu baigė St. Matulis. D'Arcy McGree aukš. tesniąją mokyklą baigė: A. Aneliūnas, D. Bagušytė, I. Benžaitytė, B. Palubinskaitė, J. Širvydas, J. Vaitekūnaitė, E. Vitas ir S. Ženaitis.

VARGONININKAS reikalin gas vienai lietuviškai parap jai. Kreiptis į Darbininko re dakciją.

Jau minime spaudos atgavimo 50 metų sukaktį

Neužmirškime, kad viena iš didžiausių lietuviško spaudos apaštalų buvo vysk. M. Valančius.

Jo gyvenimą ir veikl rasite

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOJE

VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS BIOGRAFI JOS BRUOŽAI

100 p. Kaina $1.00

Gaunama 'Darbininko' administracijoj

JONĖ ŽUKAUSKAITĖ ATIDARO

VASARNAMĮ PRIE ATVIROS JŪROS

REZERVUOTIS KAMBARIUS IŠ ANKSTO
(su valgiu ir be valgio)

JONĖ ŽUKAUSKAITĖ

305 PARK PLACE AVE.
Telef. PRospect 4—9652 BRADLEY BEACH, N. J.

JAU GALIMA ĮSIGYTI A. RINKŪNO VADOVĖLĮ

KREGŽDUTĖ

II DALIS

Skaitymai, aplinkos ir tėvynės pažinimas pagal naująją JAV ir Kanados lituanistinių mokyklų programą
Vinietės ir iliustracijos dail. T. Valiaus.
Bostono lietuvių mokytojų leidinys
184 p. — kaina $2.75

Gaunama "Darbininko" administracijoj.

O KO KO?

Nuo karščio gindamasis atsidūriau pamaryje — žmonių kirbinėje, tokioje, kaip būna Coney Island kepinamąją dieną. Ir ten radau besispirginančių lietuvių, kad būtų panašesni į šios šalies tikruosius gyventojus— indėnus. Žinoma, teko išsišnekėti ir paliesti gyvas mūsų šilto gyvenimo problemas: kas yra sava ir kas nesava.

Savo profesijoje

Kaip kolegą, plunksnos darbininką, pirmiausia užšnekinau žurnalistą, kuris kojos nykščiu rašinėjo smėlyje reportažą.

— Matai, dalykas yra toks, kad Lietuvių Žurnalistų Sąjunga vis kremtasi, kaip visus plunksnos kolegas sukišti į savo profesiją. O iš tikrųjų ji laužiasi į atviras duris. Antai, vienas žurnalistaas dirba popieriaus fabrike, kitas cukrinėje lanskto vyniojamąjį popierių, trečias pas kriaučius rašinėja sąskaitas, ketvirtas dažų fabrike pilstinėja į stikliukus rašalą, o dar vienas restorane padavinėja alų. Žodžiu, visi dirba prie popieriaus, rašalo ir alučio—savo senoje profesijoje.

— Iš tikrųjų, — sakau, — susemk į saują tą smėlinį raštą ir paberk žurnalistų susirinkimui ant stalo.

Savo specialybeje

Gretimai spirginosi kalbininkas, kuris dirbo tokioje vietoje, kad jam visai nereikėjo kalbėti: už jį atkalbėdavo bosas. Vis dėlto jis nebuvo dar pražudęs savo filologinių gabumų ir suko galvą, kaip suprastinti mūsų laikraščių kalbą, kad visi gerai suprastų.

— Matai, — aiškino jis man, — mes turime tokius gražius žodžius, kaip pusbrolis, pusdienis, puspadis, pusgalvis. Visi juos supranta. Taigi, pagal tą "pusę", reikėtų pasidaryti ir kitų paprastesnių žodžių, kad būtų ir trumpiau ir aiškiau. Pavyzdžiui, nesakytina vicepirmininkas (dar prasčiau vaispirmininkas), bet puspirmininkis, ne prezidento pavaduotojas, bet pusprezidentis. Toliau, toki politiką, kuris nežinia kam atstovauja, turime vadinti puspolitikiu; diplomatas, kuris tik algą ima, o savo pareigų neina, bus pusdiplomatis; mažai mokytas, bet daktaratą įsigijęs, bus pusdaktaris.

— Bravo, — atsakiau, —parašyk mano laikraščiui tuo klausimu pusstraipsnį.

Žv. BePastogis

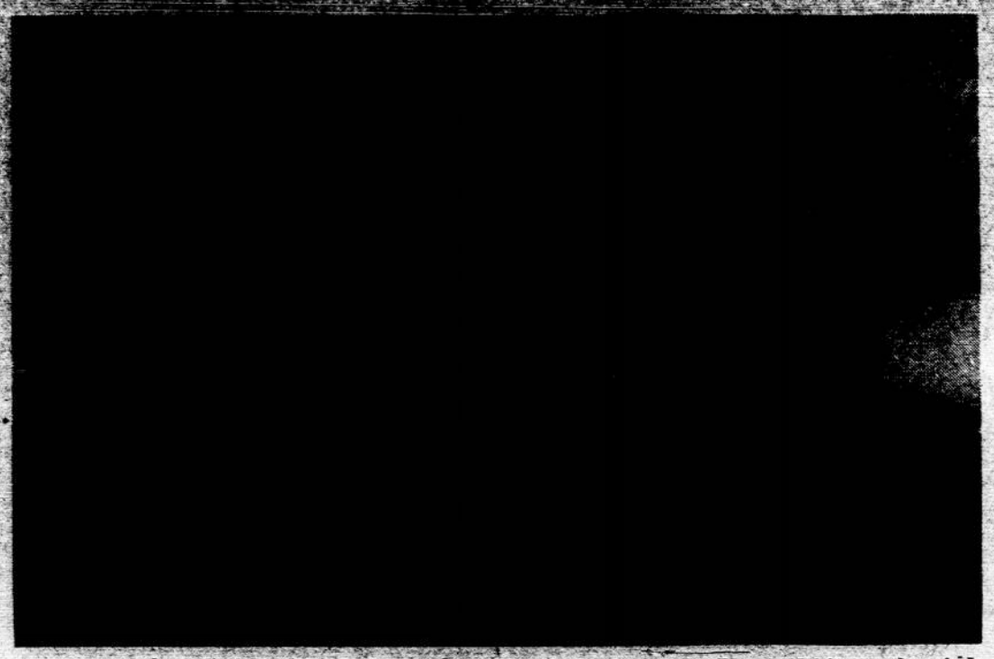

GRUPĖ MERGAIČIŲ, šokančių "Kepurinę" Clevelando Lietuvių Bendruomenės Dienoje. Šokėjam vadovauja L. Sagys.

LIETUVIŠKOJO ŠVIETIMO BARĄ IŠVARIUS

CLEVELAND, OHIO

Birželio 13 d. lituanistinė vysk. Valančiaus mokykla oficialiai baigė savo mokslo metus. Ją savo pamoksle prisiminė kun. B. Ivanauskas.

Po pamaldų mokiniai, mokytojai, tėvai ir mokyklos bičiuliai (deja, skystokai) susirinko į lietuvių salę į mokslo metų baigimo aktą. Apyskaitinį pranešimą padarė mokyklos vedėjas P. Balčiūnas. Iškėlė laimėjimus (buvo apsčiai rūpestingų, uolių ir darbščių mokinių, gavusių pažymėjimus su labai gerais ir gerais pažymiais), bet kartu privertė susimąstyti dėl sunkumų bei negalavimų, (pvz. ketvirtadienio grupės neturėjo tinkamų patalpų, iki 50-60% mokinių jose negalėjo būti atestuoti dėl pamokų nelankymo bei nesidomėjimo ir t.t.) Apskritai darbo vaisiai patenkinami.

Reikia džiaugtis jau tuo vienu faktu, kad mokyklą lankė 259 mokiniai (pažymėjimus tegalėjo gauti 195). Su jais dirbo visas būrys mokytojų— Augustinavičienė, Barzdukas, Brazauskienė, Graužinienė, Gruodis, Kavaliauskas, Orantienė, Skrabulytė. Staniškis, Stasienė, Tamulionienė, Tamulionis, Vėlyvis.

Atskirai minėtina pajėgi L. Sagio vadovaujama mokyklos tautinių šokių grupė, per metus turėjusi net 10 pasirodymų ir simpatingai atstovavusi ne tik pačiai mokyklai, bet ir visai lietuvių bendruomenei.

Tėvų komiteto pirm. B. Graužinis padėkojo vedėjui, mokytojams, tėvams ir mokyklos draugams pabrėždamas, kad tik jų visų bendromis pastangomis tebuvo galima šis sunkus, bet būtinas darbas. Ateities klubo pirm. J. Žilionis įteikė simbolinės prasmės dovaną — lietuvišką knygą.

Pabaigoj mokyklos mokiniai V. Kavaliausko vadovaujami, atliko programą — padeklamavo, paskaitė, inscenizavo Valančiaus "Guvųjį Vencę" ir kt. Mokykliniu požiūriu ši programėlė buvo vertinga ir įdomi — ji parodė, ko mokiniai mokėsi. Kaikurių pasirodymas buvo įdomus. Bendra visų yda —kalbėjimas buvo pertylus, salėje sunkiai girdimas. Ši yda turi savo "tradicijas", atsivežtas turbūt iš pačios Lietuvos. Bet su ja reikia kovoti.

Mokykla liepos 25 d. turės dar iškylą - gegužinę. Jai savo ūkį užleidžia O. ir Edv. Karnėnai.

St. Brazdas

Bendruomenės pranešimas Lietuvių Namo atnaujinimo reikalu

Kilus sumanymui atnaujinti dabartinę lietuvių salę, Bendruomenės Ekonominė Komisija buvo ėmusis ir visai konkrečių žygių. Deja, dėl visos eilės priežasčių jie nedavė norimų vaisių. Sumanymas įstrigo. Dabartinę jo padėtį rodo šis Ekonominės Komisijos lietuvių salės Direkcijai birželio 13 d. parašytas ir įteiktas raštas:

"Norėdami prisidėti prie bendro ir visai Clevelando lietuvių bendruomenei gyvybinio reikalo atnaujinti Clevelando Lietuvių Namus, mes ėmėmės šių žygių: padarėme namų atnaujinimo planus; griebėmės propagandos spaudoje, kad lietuvai stotų į namų bendrovę ir savo įnašais padidintų jos kapitalą, reikalingą atnaujinimo išlaidoms; prašėme Jūsų sutikimo ir nutarimo padidinti akcijų (šėrų) skaičių, nustatant naujoms akcijoms tą pačią kainą.

Iš direkcijos dabar esame patyrę, kad jūs sutinkate didinti akcijų skaičių, bet naujoms akcijoms nustatote dvigubą kainą (vietoj 10 dol. 20).

Apsvarstę šį klausimą, radome, kad iškėlus naujų akcijų kainą, mes nebeturime vilties sėkmingai vesti naujų Bendrovės narių verbavimo vajų ir išplatinti bendruomenės tarpe naujas akcijas. Todėl nuo tolimesnio naujų akcininkų telkimo atsisakome. Bet linkime jums patiems tą ar kitą planą vykdyti ir. jei bus reikalo, verbuoti naujus bendrovės narius. Be to, jei bendrovė turėtų intereso, mes sutinkame jai perduoti ir visus iki šiol mūsų pagamintus Lietuvių Namų atnaujinimo planus."

Jaunimo sportas Lietuvių Dienoj

Liepos 4 d. 25000 Euclid Ave. įvykstančioj Lietuvių Dienoj numatomos taip pat jaunimo atletikos varžybos ir komiškas sportas. Berniukai ir mergytės, norį dalyvauti, kviečiami lankyti treniruotes, kurių tvarka nustatyta tokia: antradienį ir ketvirtadienį 7 val. renkasi berniukai, trečiadienį — mergaitės. Vieta — Gordon Park (maždaug 90 gatvė prie ežero). Treneris —Alg. Bielskus. Siekiama, kad ir čia jaunimo ko daugiausia dalyvautų. Tėvai prašomi savo vaikus išleisti. Laimėtojams Bendruomenės apylinkės valdyba yra paskyrusi dovanų.

Lietuvių Dienos atidarymas

Lietuvių Dienos programą savo atidaromuoju žodžiu pradės apylinkės valdybos pirm. St. Barzdukas, vadovaus vicepirm. inž. P. J. Žiurys. Dienos pradžia 2 val., programa pradedama 4 val. po pietų.

Bilietai į Lietuvių Dieną

Įėjimas į Lietuvių Dieną suaugusiems po 1 dol., studentams ir moksleiviams po pusę dol., vaikai su tėvais eina nemokamai.

LB Inf. Sp.

ROSIAMASIS ATEITININKŲ KONGRESUI CHICAGOJE

● **Kongresas** įvyks viename iš puošniausių Chicagos viešbučių — Sherman Hotel. Viešbutis yra pačiame miesto centre ir jame beveik kiekvieną savaitę vyksta įvairūs suvažiavimai bei konferencijos.

● **Kun. I. Albavičius** šv. Antano par. klebonas ir vienas iš žymiausių Chicagos lietuvių, Kongreso metu po šeštadienio šv. Mišių atgiedos Libera už mirusius bei žuvusius ateitininkus.

● **Šv. Mišiose,** kurios įvyks naujoje šv. Petro bažnyčioje, šeštadienį, giedos visa bažnyčia ir du jauni solistai: D. Stankaitytė ir J. Laurušonis.

● **Solistė I. Motiekaitienė** ir ateitininkų choras giedos Mišių metu šv. Kryžiaus bažnyčioje.

● **Parodėlė** iš ateitininkijos gyvenimo vyks lygiagrečiai su Kongresu. Parodos ruošimu rūpinasi St. Radžionis, St. Rudys ir V. Liulevičius, Pasaulio Lietuvių Archyvo vedėjas.

● **Meninės programos** komisijon įeina Dr. P. Kisielius (pirmininkas), kun. prof. V. Rimšelis, prof. V. Marelis ir Ald. Prapuolenytė.

● **Didžiuliu banketu** Sherman Hotel bus Kongresas užbaigtas. Banketo rengimo komisiją sudaro dr. Z. Smilgevičius., pirm., F. Manelienė, ir A. Rugytė.

● **Butų ir registracijos** komisiją sudaro primininkė E. Vilimaitė. I. Motiekaitienė, E. Daugirdienė ir B. Kizlauskienė. Atvykę dalyviai galės užsiregistruoti trijose vietose: šv. Antano parapijos salėje, Cicero, "Draugo" redakcijoje ir Sherman Hotel.

● **Leidinio bei dekoracijų** komisiją sudaro pirm. A. Daugirdas, dr. O. Labanauskaitė ir dail. Pilipauskas, kuris taip pat yra ir kongreso ruošimo komiteto vicepirmininkas.

K.

ŠPORTAS

Veda ANT. BAGDŽIŪNAS

Kai 1937 ir 1939 metais Lietuvos krepšinio rinktinė išsikovojo Europos nugalėtojo vardą, plačiame pasaulyje praskambėjo mažutės valstybės vardas, kuri savo sportiniais laimėjimais praaugo didžiuosius kaimynus.

Karo ir okupacijos audros laikinai nutraukė lietuvių bendradarbiavimą su laisvojo pasaulio sportininkais. Bet tuojau po karo, vos spėjus nusikratyti griūvesių dulkes, žvalusis sportinis jaunimas vėl įsitraukė į darbą. Stovyklose, lyg grybai po lietaus, augo sportiniai vienetai, kurie vėliau persiformavo į sporto klubus. Nevieno mūsų atmintyje yra likę vardai Kovas. Šarūnas, Lituanica, Vytis, Perkūnas, Neris ir šimtai kitų, kurie savo sportiniais žygiais įrašė savo vardus į tremties istoriją.

Išbraidęs tremties raizgynus, tas pats, visuomet gyvas, judrus ir kupinas jaunatvės jėgos mūsų jaunimas pradėjo plačiau pasireikšti Amerikoje. Tačiau reikia pripažinti, kad lietuviškoji Amerikos spauda sportiniam gyvenimui buvo gana kukli, sakyčiau, per daug taupi. Ten daugiau vietos skirdavo visokių 'parių" šeimininkėms, paruošiusioms skanius kopūstus su dešra arba puikų kugelį, negu tam lietuviškam atžalynui, į kurį visi mūsų veiksniai ir kovojanti Lietuva yra sudėjusi viltį.

Gal tai ir pačių sportininkų bei jų vadovų nerangumas, kad neieškojo kelio sportiniam gyvenimui propaguoti spaudoje.

"Darbininkas" sporto reikalams nebuvo šykštus. Jame randama šachmatų skyrius, pasaulinio sporto, "parapijinės" — New Yorko sporto žinios. Tačiau dabar, Liet. FASK-to Rytų Apygardos vadovybei užsibrėžus stipriau išvystyti sportinę veiklą, "Darbininko" skiltys sportui būtų siaurokos.

Vyr. Darbininko redaktorius, supažindintas su Rytų sporto apygardos ateities darbais, mielai sutiko įvesti Darbininke platesnį sporto skyrių du kartu į mėnesį, kuris apimtų visą lietuvių sportinę veiklą Amerikoj ir kitose pasaulio šalyse.

Šių eilučių autorius, kuriam patikėtas sporto skyriaus tvarkymas, būtų dėkingas visiems sporto klubams bei paskiriems sportininkams, kurie rastų valandėlę laisvo laiko ir apie klubo nuveiktus darbus, planus bei sportinę aktualiją pasiųstų sekančiu adresu:

Antnas Bagdžiūnas, 188 Logan St., Brooklyn 8, N. Y.

Kas iki šiol bendradarbiavo sporto skyriuje, tikiu, ir dabar neatsisakys pamėgtą darbą tęsti. Sporto skyrius priklauso sportiniam jaunimui, tad į darbą kviečiami visi, kurie jauni kūnu ir kurie nepaseno dvasia.

TYLIOJO SPORTININKO SUKAKTIS

Išstovėti sportinėje sargyboje net tris dešimtis metų —nėra eilinis reiškinys. O čia pat Brooklyne, aktyviųjų sportininkų tarpe yra žmogus, kuris lygiai prieš 30 metų išėjo sportinėn kovon ir, vienokias ar kitokias pareigas eidamas tą darbą tęsia ir dabar. Ir mano pažintis su sukaktuvininku K. **Brazausku** šiais metais yra sukaktuvinė.

Prisimenu, kai prieš 20 metų Kaune žiūrėjau futbolo rungtynių. Žaidė LGSF su Klaipėdos futbolininkais. Man įsikalė į galvą dvi pavardės: Trumpijono ir Brazausko (draugai jį vadino Kyza). Po rungtynių, eidamas per Ąžuolyną su draugais, ir aš galvojau pasidaryti geru žaidiku. Staiga vienas mano draugų šūkterėjo:

— Žiūrėk, Kyza eina! Kam jis duos lagaminą panešti!

Garsių sportininkų našulį panešėti arba jų purvinus batus nuvalyti buvo mums, paaugliams, didelis malonumas. Ir Brazauskas padavė lagaminą man!

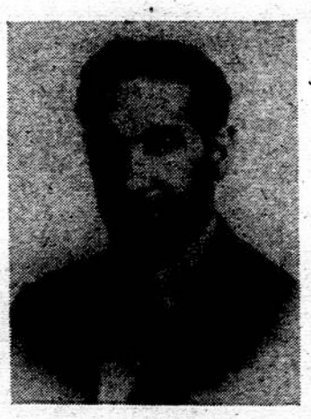

Kazys Brazauskas

Tokia buvo pirmoji pažintis. Po daugelio metų ir vėl futbolo aikštėje sutikau tą patį K. Brazauską, su ta pačia malonia šypsena, kaip ir anais nepriklausomais Lietuvos metais. Dabar aš jį užkalbinau apie praeitį.

— Klausiate apie mano pirmuosius sportinio gyvenimo metus? Nors pradėjau sportuoti (kaip jaunutis) apie 1922 metus, tačiau pirmą kartą pilnoje sportinėje uniformoje (o kas svarbiausiai su bucals!) išėjau į aikštę 1924 metais atstovaudamas LFLS (Lietuvos Fizinio Lavinimosi Sąjungą). Ir nuo tų metų niekad su sportu nesiskyriau. Per tą ilgų metų grandinę teko patirti ir juodo ir balto. Pradžioje sportuoti draudė tėvai, vėliau gimnazija (ir dabar man neaišku, kodėl?), tačiau dėl tvirto noro sportuoti pavyko nugalėti visas kliūtis. Nors pirmieji žingsniai buvo pradėti LFLS, tačiau pė kelių metų perėjau į LGSF (Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacija), kur su keliais futbolo entuziastais (Znamenskas, Antanavičius ir kiti) įsteigėm futbolo sekciją, kuri ilgainiui įkopė į pirmaujančių Lietuvos vienuolikių tarpą.

Jums įdomu, ar man teko atstovauti Lietuvą tarpvalstybinėse rungtynėse? Turiu prisipažinti, kovojau už Lietuvos spalvas net 3-se sporto frontuose: futbolo, krepšinio ir ledo rutulio (hockey). Teko žaisti prieš Latviją. Estiją, Luksemburgą, Lenkiją (tarpmiestinėse rungtynėse), Karaliaučių, Rygą, Taliną, Varšuvą ir kt.

Kuri sporto šaka man labiausia patinka, negalėčiau atsakyti. Manyčiau, kad kiekvienas sportininkas, nuosekliai ir kruopščiai dirbdamas, prieis išvados, kad visos sporto šakos yra malonios, bet mane ledo rutulys labiausia traukia...

Dėl New Yorko Lietuvių Sporto Klubo futbolininkų turiu pasakyti, kad yra gera medžiaga, bet reikia dar ir gero darbo. Kai tik atvažiavau į New Yorką, tuojau pradėjau su vyrais nuosekliai dirbti, ir du metai iš eilės lietuviai išsikovojo savo grupėje nugalėtojo vardą. Oberlygoje paskui papūtė kiti vėjai ir žaidikams buvo patiekti kiti reikalavimai. Dėja, žaidikai (kai kurie) galvojo žiną daugiau už trenerį,

Nukelta į 7 psl.

Louis Bednarski

UŽEIGA

Pilnai patiekiami valgiai. Tarnaujama dideliam ir mažam būriui. Baaketai, Sužieduotuvės, Parengimai, Vestuvės. Visi valgiai karšti ir gardūs. Užeik arba telefonuok pasiteiraudamas.

CApital 7-9667
1631 N. Milwaukee Ave.

Chicago, Ill.

DISPLAY

GIVE YOURSELF A TREAT GET THE BEST IN FOOD AND DRINKS

- Luncheon Specials
- Dinner Specials
- Birthday Parties
- Wedding Parties

Beer on Draught
Music
Friendly - Quick - Service

DOTTY'S LOUNGE

WOLF ROAD
MOKENA, ILL.

ŠV. PELEGRINO ŠVENTOVĖ

"VEŽIO ŠVENTASIS"
TĖVAI SERVITAI, ŠV. DOMINIKO BAŽNYČIA
Sedgwick ir Locust gatvės
NUOLATINĖ NOVENA KAS ANTRADIENĮ 7:30 P.P.
Kiekvieną sekmadienį 3:30 p.p.
Giedotos mišios kas antradienį rytais 8 val. už vėžiu sergančius. Šventojo relikvija atskirai laiminami vėžiu sergantieji. Prašymai priimami kiekvienu laiku.
Tel. WH. 4-6797
Rev. John G. Bosco, O.S.M., klebonas ir vedėjas

FATHERS and SONS CAN SERVE TOGETHER

IN THE

GROUND OBSERVER CORPS

A boy and his dad can work together for their country's security as civilian volunteer plane spotters. Together you can serve two hours a week to fill a vital job in our air defense network. Your time and effort can help lessen the threat of air attack on this country, and your eyes and ears can give early warning if this attack ever comes.

Wake up! Sign up! Look up!

JOIN THE

GROUND OBSERVER CORPS

CALL OR WRITE CIVIL DEFENSE

This is it!! No limit to Security and Steady Employment Plus Good Wages

AT

CHASE CANDY CO.

CANDY COOKS

AND

MOGUL OPERATORS

APPLY

3301 W. FRANKLIN BLVD.

Tyliojo sportininko [illegible]

Atkelta iš 5 psl.

todėl pasirinkau dabar su jaunaisiais, kurie dar nevaizduoja daugiau [illegible].

Ko linkėti sportininkams? Linkėčiau ištvermės ginant lietuviškas spalvas, — baigė su ta pačia malonia šypsena sukaktuvininkas K. Brazauskas.

Jo gyvenimo odisėja tikrai žiauri. Bolševikų okupacijos metu šiaip taip išvengęs Sibiro, antriesiems okupantams pavergus Lietuvą, neišvengė nacių kaceto. Už lietuvišką slaptą laikraštėlį buvo Gestapo kalintas Kaune, vėliau įvairiose Prancūzijos darbo stovyklose. Tačiau žiauri gyvenimo kova nesunaikino K. Brazausko sportinio optimizmo. Man visą laiką prisimena jo žodžiai:

— Ne kiekvieną žaidiką galima pavadinti sportininku. Sportininko sąvokoje glūdi daugiau negu žaidikas. Išauginkim jaunuosius Lietuvių Sporto Klubo narius sportininkais, bet ne žaidikais.

K. Brazauskas buvo paskutinis Lietuvos valstybinės futbolo vienuolikės treneris.

Ant. Bagdžiūnas

FUTBOLAS

Šį sekmadienį, birželio mėn. 27 d. 4:30 val. Lietuvių Sporto Klubo lietuviškoji vienuolikė bandys savo jėgas su DSC Brooklyn. Rungtynės įvyks Metropolitan Oval, German-Hungarians aikštėje.

Po rungtynių Vyt. Belecko salėje visuotinis klubo narių susirinkimas.

RELIANCE FEDERAL SAVINGS AND LOAN

atidaro Queens Village (Hollis, L. I.) naują skyrių liepos 26 d. Naujo skyriaus vieta: **204-12 Hillside Ave.,** netoli Francis Lewis Blvd. Patalpos yra Air-conditioned. Atidarymo dieną įstaiga veiks nuo 9 A. M. iki 9 P. M.

Pirmosios moterys, viso 1500, kurios atidarymo dieną atsilankys, gaus dovanų Princess Aloha Orchid gėlių puokštes. Kitokias dar dovanas gaus visi atsilankiusieji. Kiekvienas, kas atidarys sąskaitą ne mažiau kaip 10 dol. ir per metus įdės iki 100 dol., prie procentų gaus 2 dol. viršaus.

Reliance Federal Savings and Loan Association tarnauja Queens gyventojams daugiau kaip ketvirtį šimtmečio. Indėliai yra pasiekę 17.500.000 dol. Neseniai padidinti dividendai iki 2 3/4 procentų.

MAJ. WALTER B. WACIAWSKI, laimėjęs pirmąją vietą JAV aviacijos varžybose. Pasinaudojant radaru, buvo apšaudomi nematomi taikiniai. Jis numušė 24.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Sovietai prieš amerikiečius po dviejų rungtynių turi 6 taškus persvaros:

Smyslov - Reshevsky 1-1, Bronstein - Denker, Dake 2-0, Keres-Pavey 2-0, Auerbach-D. Byrne 1-1, Geller-Horowitz 1½-½, Kotov. - R. Byrne 1-0 (1), Petrosiaan - Bisguier 1-1, Tiamanov-Evans 1-1.

Tautvaiša įveikė Michigano meisterį L. Stolzenbergą, paaukojęs jam valdovę. Laukiama, kad toji partija bus pripažinta gražiausia iš Great Lakes p-bių, įvykusių Chicagoje. Jose Tautvaiša laimėjo 3 vietą su 5½ taško, vos pustaškiu atsilikęs nuo laimėtojų: ispano Pomar ir L. Steinmeyer iš S. Louis. Buvo 96 dalyviai. Kiti perkūniečiai surinko taškų šitaip: A. Zujus ir K. Jakštas po 4½, Ramašauskas 3 ir V. Karpuška 2.½

Trans - Mississippi p-bes, kurias pr. metais laimėjo mūsų meisteris Povilas Tautvaiša, šiemet davė naujus laimėtojus, būtent: Nedved 5½, H. Myers ir Henin po 5, Povilas Tautvaiša 4½. P-bės buvo Davenport, Iowa; viso 42 dalyviai.

Lošta buvo po 3 partijas į dieną, 45 ėjimai—1½ val. Tautvaišai, paskutinėj partijoj su Myers, krito laikrodžio rodyklė, kaštavusi jam pirmos vietos.

New Yorko lietuvių ekipa, kuri laimėjo 3 vietą Metropolitan lygoje, šiemet pasirodė, kaip darnus ir stiprus vienetas. Našiausi taškų rinkėjai komandai buvo: Juozas Vilpišauskas, surinkęs 6 taškus (iš 9), A. Šukys 5½, B. Vasiljev ir E. Staknys po 5, ir M. Paškevičius 4½.

Pabrėžtiną laimėjimą pelnė Juozas Repečka, lošdamas pirmoje lentoje ir įveikęs JAV Ekespertų klasės žaidėją E. McCormic, N. J.

National Chess Ratings (Chess Life, birž. 5), kuris klasifikuoja JAV žaidėjus, rikiuoja lietuvius tokioj eilėje:

Eksperts — P. Tautvaišas (Chicago, Ill.), 2216; Kazys Jakštas (Chicago, Ill.) 2154. Class A — A. Zujus (Chicago, Ill.) 2036; K. Merkis (So. Boston, Mass.) 2012. Class B—P. Kavlaitis (Chicgo, Ill.) 1850; V. Karpuška (Chicago, Ill.) 1786; G. Bartkus (Cleveland, Ohio) 1732. Class C — L. Vichules, Northampton, Mass., 1500.

Iš latvių aukščiausiai įvertintas E. Zemgalis (Seattle, Wash.) 2281, o iš estų —Koit Tullus, Seabrook, N. J., 2182.

Michigan State p-bės bus Detroite, liepos 3-5, 10-11. Registruotis pas Dr. H. Gaba, 17300 Woodingham, Detroit 21, Mich. Norėtųsi, kad šiose p-bėse dalyvautų iš Detroito Kazys Škėma, dukart buv. Bostono miesto meisteris.

[illegible]

[illegible] ... sakyti, neįstengia taip toli nušvilpti, kaip vyrai. Švilpimu saloje paskelbiamos prekių kainos, atvažiavimas svetimtaučių, mirimai ir gimimai. Kai atvyksta britų vyriausybės mokesčių rinkėjas, pirmieji jį išvydę plonai švilptelėja, ir visi gyventojai išsislapsto po krūmus.

Civilizacijos tarnyboje

Paryžiuje įsisteigė nauja firma Mamnon, kurios tikslas parūpinti įvairiausių garsų, pokalbių bei dokumentų plokšteles. Daugiausia uždarbio firmai duoda radijo stotys, bet paskutiniu laiku pradėjo kreiptis ir atskiri asmenys. Ko paklausi, to gausi. Gali prašyti vaikų triukšmo pertraukos metu mokyklos koridoriuje, danties grežimo čirkėsio su dantisto raminančiais žodžiais, virstančio automobilio bildesio.

Už garą be naudos

Prancūzų geležinkelio administracija patraukė teisman ūkininką dėl jo karvės, kuri užsigeidė pasivaikštinėti tarp bėgių. Dėl jos traukinys turėjo sustoti ir karvę nugyti. Ūkininkas buvo priteistas sumokėti 500 frankų dėl 3 min. traukinio suvėlavimo ir atlyginti nuostolius 2000 frankų už iššnypštą garvežio garą be jokios naudos.

Nė ten jo neliko

Didžiosios sovietų enciklopedijos leidėjai [illegible] prenumeratoriams, kad išplėštų iš knygos puslapius 21, 22, 23, 24 ir atskirai išsiųstą pavelkslą tarp 22 ir 23 puslapio ir visa tai prisiųstų leidyklai. Institutas įsipareigoja atsiųsti pataisytus, geresnio teksto puslapius. Rusijoje visi enciklopedijos pirkėjai yra registruoti su pilnais adresais. Taigi, telieka tik paklausyti. Tuose puslapiuose buvo rašyta apie Beriją bei jo nuopelnus.

GRAŽI MŪSŲ LIETUVA

Jos grožį nepaprastai ryškiai iškelia PULGIO ANDRIUŠIO plunksna premijuotame veikale

ANOJ PUSĖJ EŽERO

101 p. Kaina $1.50

Gaunama:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

DISPLAY

GOLDEN BEACH NOW OPEN
Low Daily or Season Rates
MAKE YOUR SEASON RESERVATIONS NOW!
Tel. TA 8-6864
Spend July 4th Holiday with Us
Dressing Rooms—Lockers; Lunch—Soft Drinks—Beer; Moonlight Bathing on Fridays; Brink the Family to the American Riviera.
3400 Dean Ave., Bronx 61, N. Y.
Foot of Lafayette Ave., Throggs Neck. By Subway: Get off at Buhre Ave. Station, Pelham Bay Line, take Bus 23 to our door or Transfer any bus at Tremont and Bruckner Blvd. and take bus stopping at A&P Super Market, Bruckner Blvd.

Joseph J. Noe Studios, Inc.
ECCLESIASTICAL
Woodwork
Altars-Railings
Pulpits-Pews
Statues-Stations of the Cross
Studios & Factory
1882 Mayflower Av., New York 61, N. Y.
UNderhill 3-8091

RESORTS

UNGER'S PINE REST
Purling, New York
Tel. Cairo 9-9564. Family vacation. American-German table. Sports. TV. Churches, swimming nearby. Reasonable rates. Tel. HO 4-5203.

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krūtine ir skreplevimų; kiti sako Parstupo šaknys gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

JOHN [illegible], M.D.
[illegible]
126 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
B A N G A
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

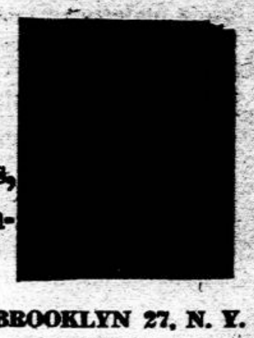

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

SO. BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-0434

BROOKLYN - NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

LIETUVIŠKA GĖLIŲ KRAUTUVĖ "REGINA"
GĖLĖS kambarinės ir skintos
vedybiniai bukietai, karsažai, laidotuvėms vainikai ir gėlių sėklos. Lietuviški saldainiai "RŪTA" detaliai ir urmu.
Užsakymai priimami telefonu. Gėlės pristatomos betkur.
FLORIST REGINA
522 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. ST 2-7909

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-[illegible] 667 GRAND STREET
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-[illegible] BROOKLYN, N. Y.

Užsisakykite
Darbininką 1954 m.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

Japonijos 1954 m. gražuolė